

**Бо қарори Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии ҶТ
16.04.2008с. № 952 ратификатсия карда шуд**

Конвенсияи Созмони Милали Муттаҳид зидди корупсия

Пешгуфтор

Давлатҳои иштирокчии ҳамин Конвенсия.

бо изҳори ташвиш аз ҷиддияти масъалаҳо ва таҳдидҳои коррупсия барои амният ва суботи ҷомеа, ки арзишҳо ва ниҳодҳои демократӣ, меъёрҳои ахлоқӣ ва адолатро ҳалалдор месозад, ба рушди устувор ва тартиботи ҳуқуқӣ зарар мерасонад,

инчунин бо изҳори ташвиш аз алоқаҳои байни коррупсия ва шаклҳои дигари ҷинояткорӣ, аз ҷумла ҷинояткориҳои муташаккилона ва иқтисодӣ, ҳамчунин қонуни гардонидани маблағҳои пулӣ,

бо изҳори ташвиши минбаъда аз ҳолатҳои коррупсия вобаста ба ҳаҷми қалони дорӣ, ки метавонад қисми назарраси захираҳои давлатро ташкил диҳад ва ба суботи сиёсӣ ва рушди устувори ин давлатҳо таҳдид намояд,

бо изҳори боварӣ аз он, ки коррупсия қайҳо масъалаи минтақавӣ набуда, ба зухуроти трансмиллӣ мубаддал гаштааст, ба ҷомеа ва иқтисодиёти ҳамаи кишварҳо муҳоҷиб менамояд ва аз ин ҷиҳат аҳамияти истисноии муҳими ҳамкории байналмилалӣ дар соҳаи пешгирии коррупсия ва мубориза бо он шароит муҳайё месозад,

инчунин бо изҳори боварӣ аз он ки муносибати фарогир ва бештар бонизом барои пешгирии самараноки коррупсия ва мубориза бар зидди он зарур аст,

бо изҳори боварии минбаъда аз он, ки мавҷудияти ёрии техникӣ метавонад дар тавсеаи имкониятҳои давлатҳо нақши муҳим бозад, аз ҷумла бо роҳи пурзӯр намудани иқтидор ва таъсис додани институтҳо дар соҳаи пешгирии самараноки коррупсия ва мубориза бар зидди он,

бо изҳори боварӣ аз он, ки ғайриқонунӣ ба даст овардани боигарии шахсӣ метавонад ба ниҳодҳои демократӣ, иқтисодиёти миллӣ ва тартиботи ҳуқуқӣ зарари ҷиддӣ расонад,

бо азми қатъии боз ҳам самараноктар пешгирӣ, ошкор ва қатъ кардани интиқоли байналмилалӣ дороиҳои ғайриқонунӣ ба даст

овардашуда ва тахкими ҳамкориҳои байналмилалӣ дар амалӣ намудани чораҳо чихати бозгардонидани доройҳо,

принсипҳои асосии татбиқи дахлдори ҳуқуқиро дар рафти муруфиаи ҷиноятӣ ва граждании ё маъмурии барои муқаррар намудани ҳуқуқҳои амволии тасдиқ намуда,

бо назардошти он, ки пешгирии ва решакаи қардани коррупсия вазифаи ҳамаи давлатҳо ва барои таъмини самаранокии кӯшишҳои худ дар ин соҳа онҳо бояд бо дастгирии ва иштироки гурӯҳҳо ва шахсони алоҳидаи берун аз доираи бахши оммавӣ, ба монанди ҷомеаи шахрвандӣ, ташкилотҳои ғайриҳуқуматӣ ва созмонҳои дар заминаи ҷамоат амалкунанда бо якдигар ҳамкорӣ намоянд.

инчунин бо назардошти принсипҳои дахлдори идораи қорҳои оммавӣ ва амволии оммавӣ, адолат, ҷавобгарӣ ва баробарӣ дар назди қонун ва зарурати таъмини бовиҷдонӣ, устуворию садоқат инчунин мусоидат ба ташаккули фарҳанге, ки коррупсияро инқор мекунад,

фаъолияти Комиссияи оид ба пешгирии ҷиноятқорӣ ва адолати судии ҷиноятӣ ва Раёсати Созмони Милали Муттаҳид оид ба маводи нашъаовар ва ҷиноятқориро дар соҳаи пешгирии коррупсия ва мубориза бар зидди он баланд арзёбӣ намуда,

бо истинод ба фаъолияти дигар созмонҳои байналмилалӣ ва минтақавӣ, ки дар ин самт анҷом медиҳанд, аз ҷумла фаъолияти Иттиҳоди Африка, Иттиҳоди Европа, Ҷомеаи давлатҳои Араб, Созмони давлатҳои Америка, Созмони рушд ва ҳамкориҳои иқтисодӣ, Шӯрои Европа ва Шӯрои ҳамкориҳои гумрукӣ (ки ҳамчун Созмони умумичахонии гумрукӣ маъруф аст),

ҳуҷҷатҳои бисёрҷонибаро оид ба пешгирии коррупсия ва мубориза бар зидди он, аз ҷумла Конвенсияи байниамериканӣ мубориза бар зидди коррупсия, ки Созмони давлатҳои Америка 29 март соли 1996 қабул намудааст, Конвенсия дар бораи мубориза бар зидди коррупсия, ки шахсони мансабдори ҷомеаҳои Европой ё шахсони мансабдори Давлатҳои иштирокчиҳои Иттиҳоди Европаро дар бар мегирад ва Шӯрои Иттиҳоди Европа 26 май соли 1997 қабул қардааст, Конвенсия дар бораи мубориза бар зидди ғуруҳташавии шахсони мансабдори хориҷӣ хангоми бастанӣ аҳдҳои байналмилалӣ тичоратӣ, ки Созмони рушд ва ҳамкориҳои иқтисодӣ 21 ноябри соли 1997 қабул қардааст, Конвенсия дар бораи ҷавобгариҳои ҷиноятӣ барои коррупсия, ки Қумитаи Вазирони Иттиҳоди Европа 27 январӣ соли 1999 қабул қардааст, Конвенсия дар бораи ҷавобгариҳои гражданию ҳуқуқӣ барои коррупсия, ки

Кумитаи Вазироми Иттиҳоди Европа 4 ноябри соли 1999 қабул кардааст ва Конвенсияи Иттиҳоди Африка дар бораи пешгирии коррупсия ва мубориза бар зидди он, ки аз ҷониби Сарони давлатҳо ва ҳукуматҳои Иттиҳоди Африка 12 июли соли 2003 қабул гардидааст, бо миннатдорӣ ба маълумот гарифта,

29 сентябри соли 2003 эътибор пайдо намудани Конвенсияи Созмони Милали Муттаҳид зидди ҷинояткориҳои муташаккили трансмиллиро маъқул дониста,

ба мувофиқаи зайл расиданд:

БОБИ 1. Муқаррароти умумӣ

Моддаи 1. Мақсадҳо

Мақсадҳои ҳамин Конвенсия аз инҳо иборатанд:

а) мусоидат ба қабул ва таҳкими чораҳои, ки ба пешгирии судманд ва таъсириноки коррупсия ва мубориза бар зидди он нигаронида шудаанд;

б) ҳавасмандсозӣ, сабук намудан, дастгирии ҳамкории байналмилалӣ ва ёриҳои техникӣ дар пешгирии коррупсия ва мубориза бар зидди он; аз ҷумла андешидани чораҳои баҳри баргардонидани дорой;

с) ҳавасмандсозии поквичдонӣ, садоқат ва масъулиятшиносӣ, инчунин идораи дахлдори корҳои оммавӣ ва амволи оммавӣ.

Моддаи 2. Истилоҳот

Барои мақсадҳои ҳамин Конвенсия истилоҳоти зерин истифода мегарданд:

а) "шахси мансабдори оммавӣ" - i) ҳар шахси таъиншаванда ё интихобшавандае, ки дар мақомоти қонунгузорӣ, иҷроия, маъмурӣ ё судии Давлати иштирокчӣ дар асоси доимӣ ё муваккатӣ, барои музд ё бе подоши меҳнат ягон вазифаро ишғол менамояд, новобаста аз сатҳи мансаби ин шахс; ii) ҳар шахси дигаре, ки ягон вазифаи оммавиरो иҷро мекунад, аз ҷумла барои идораи оммавӣ ё муассисаи оммавӣ ё қадом як хизматрасонии оммавиरो пешниҳод менамояд, чуноне ки он дар қонунгузориҳои дохилии Давлати иштирокчӣ муайян гардидааст ва тавре, ки дар соҳаи дахлдори танзими ҳуқуқи ин Давлати иштирокчӣ истифода мешавад; iii) ҳар шахси дигаре, ки ба сифати "шахси мансабдори оммавӣ" дар

қонунгузории дохилии Давлати иштирокчӣ муайян мегардад. Бо вучуди ин барои мақсадҳои қабули баъзе чораҳои мушаххаси пешбининамудаи боби II ҳамин Конвенсия мафҳуми "шахси мансабдори оммавӣ" метавонад ҳар шахсро дар бар гирад, ки ягон вазифаи оммавиرو иҷро ё кадом як хизматрасонии оммавиرو пешниҳод менамояд, чуноне ки он дар қонунгузории дохилии Давлати иштирокчӣ муайян гардидааст ва тавре, ки дар соҳаи дахлдори танзими ҳуқуқии он Давлати иштирокчӣ истифода мешавад;

б) "шахси мансабдори оммавии хориҷӣ" - ҳар шахси таъиншаванда ё интихобшаванда, ки дар мақоми қонунгузор, иҷроия, маъмури ё судии давлати хориҷӣ ягон вазифаро ишғол менамояд ва ҳар шахсе, ки ягон вазифаи оммавиرو барои давлати хориҷӣ анҷом медиҳад, аз ҷумла барои идораи оммавӣ ё муассисаи оммавӣ;

с) "шахси мансабдори оммавии созмони байналмилалӣ" - хизматчии граждани байналмилалӣ ё ҳар шахсе, ки ваколатдор аст, аз номи чунин созмон амал кунад;

д) "амвол" - ҳама гуна дорой, хоҳ моддӣ ё ғайримоддӣ, манқул ё ғайриманқули дар мавод ё ҳуқуқҳо ифодаёфта, инчунин ҳуҷҷатҳои ҳуқуқӣ ё санадҳои, ки ҳуқуқи моликиятро ба чунин доройҳо ё манфиат ба онҳо тасдиқ менамоянд;

е) "даромад аз ҷиноят" - ҳама гуна амволе, ки бевосита ё бавосита дар натиҷаи содир кардани ягон ҷиноят ба даст оварда ё гирифта шудааст;

ф) "боздоштани амалиёт" ё ,ба ҳабс гирифтани, - манъи муваққатии интиқол, таҷдид, бегона кардан ё ҳаракати амвол ё ҳуқуқи муваққатии соҳибият ба чунин амвол ё амалӣ намудани назорати муваққатии он тибқи қарори суд ё мақоми дигари ваколатдор;

г) "мусодири" - қатъиян маҳрум намудан аз амвол тибқи қарори суд ё мақоми дигари ваколатдор;

ҳ) "ҳуқуқвайронкунии асосӣ" - ҳама гуна ҳуқуқвайронкуниие, ки дар натиҷаи он даромад ба даст оварда шуда, нисбати он метавонанд кирдорҳои содир гарданд, ки дар моддаи 23 ҳамин Конвенсия зикр шуда, таркиби ҷиноятро ташкил медиҳанд,

и) "тахвили назоратшаванда" - усуле, ки ҳангоми он баровардан, гузаронидан ё ворид намудани як миқдор моли ғайриқонунӣ ё

шубҳанок ба қаламрави як ё якчанд давлат бо розигӣ ва таҳти назорати мақомоти салоҳиятнок, бо мақсади тафтиши ягон ҳел ҷиноят ва ошкор намудани ашхоси дар содир кардани ин ҷиноят иштирокдошта дар назар дошта шудааст.

Моддаи 3. Доираи татбиқ

1. Ҳамин Конвенсия мутобиқи муқаррароти он барои пешгирӣ, тафтиш ва таъқиботи ҷиноятӣ барои коррупсия ва боздоштани амалиёт, ҳабс, мусодира ва баргардонидани даромадҳо аз ҷиноят истифода мешавад, ки ҳамин Конвенсия ҷиноят эътироф намудааст.

2. Барои мақсадҳои татбиқи ҳамин Конвенсия, агар дар он тартиби дигаре пешбинӣ нагардад, шарт нест, ки ҳангоми содир намудани ҷиноятҳои дар он зикргардида ба амволи давлат зарар ё зиён расонида шуда бошад.

Моддаи 4. Ҳифзи истиклолият

1. Давлатҳои иштирокчӣ ўҳдадорихои худро мувофиқи ҳамин Конвенсия, мутобиқи принципҳои баробарии соҳибистиклолӣ ва тамомияти арзии давлатҳо ва принципи мудохила нанамудан ба қорҳои дохилии давлатҳои дигар ба амал мебарорад.

2. Ҳеч чиз дар ҳамин Конвенсия ба Давлати иштирокчӣ ҳуқуқ намедихад масъалаҳои ҳуқуқӣ ва вазифаҳоеро, ки ба тарзи истисноӣ мутобиқи қонунгузориҳои дохилӣ таҳти салоҳияти мақомоти ин давлати дигар қарор доранд, амалӣ намояд.

БОБИ II. Чораҳои пешгирии коррупсия

Моддаи 5. Сиёсат ва амалияи пешгирӣ ва муқобилат ба коррупсия

1. Ҳар як Давлати иштирокчӣ мутобиқи принципҳои асосии низоми ҳуқуқии худ сиёсати самаранок ва ҳамоҳангшударо бар зидди коррупсия таҳия ва амалӣ менамояд, ки он ба иштироки ҷомеа мусоидат карда, принципҳои тартиботи ҳуқуқӣ, идоракунии дахлдори қорҳои оммавӣ ва амволи оммавӣ, бовичдонӣ, устувори, шаффофият ва ҷавобгариро инъикос менамояд.

2. Ҳар як Давлати иштирокчӣ кӯшиш менамояд намудҳои самараноки амалияро, ки ба пешгирии коррупсия равона гардидаанд, муқаррар ва қадр намояд.

3. Ҳар як Давлати иштирокчӣ кӯшиш менамояд ҳуҷҷатҳои ҳуқуқии дахлдор ва чораҳои маъмуриро бо мақсади муайян кардани мутаносибии пурраи онҳо чихати пешгирии коррупсия ва мубориза бар зидди он мунтазам баҳо диҳад.

4. Давлатҳои иштирокчӣ дар ҳолатҳои дахлдор ва мутобиқи принципҳои асосии низоми ҳуқуқии худ бо якдигар ва якҷоя бо созмонҳои байналмилалӣ ва минтақавии дахлдор дар таҳияи чораҳои дар ҳамин модда зикргардида ва мусидат ҳангоми амалӣ намудани онҳо ҳамкорӣ мекунанд. Ин ҳамкорӣ метавонад аз иштирок дар барномаҳои байналмилалӣ ва лоиҳаҳо иборат бошад, ки баҳри пешгирии коррупсия равона гардидаанд.

Моддаи 6. Мақом ё мақомот оид ба пешгирӣ ва муқобилият ба коррупсия

1. Ҳар як Давлати иштирокчӣ мутобиқи принципҳои асосии низоми ҳуқуқии худ мавҷудияти мақом ё ҳангоми зарурат мақомоти пешгирикунандаи коррупсияро тавассути чунин чораҳо таъмин мекунад:

а) пеш бурдани сиёсате, ки дар моддаи 5 ҳамин Конвенсия зикр шудааст ва ҳангоми зарурат амалӣ намудани назорат ва ҳамоҳангсозии татбиқи чунин сиёсат;

б) тавсеа ва паҳн намудани донишу малака оид ба пешгирии коррупсия.

2. Ҳар як Давлати иштирокчӣ ба мақом ё мақомоти дар банди 1 ҳамин Конвенсия зикршуда мутобиқи принципҳои асосии низоми ҳуқуқи худ мустақилиятро таъмин менамояд, то ки чунин мақом ё мақомот тавонанд вазифаҳои худро самаранок ва дар шароити озод аз таъсири номатлуб анҷом диҳанд. Барои ҳайати махсусгардонидашуда бояд захираҳои моддии зарурӣ фароҳам оварда шуда, омодагии ҳайат чихати иҷрои вазифаҳои ба ӯҳдааш гузошташуда таъмин гардад.

3. Ҳар як Давлати иштирокчӣ ба Муншии умумии Созмони Милали Муттаҳид номгӯй, суроғаи мақом ва мақомоте, ки ба Давлатҳои иштирокчӣ метавонанд дар таҳия ва амалӣ намудани чораҳои мушаххас оид ба пешгирии коррупсия кумак расонанд, хабар медиҳад.

Моддаи 7. Бахши оммавӣ

1. Ҳар як Давлати иштирокчӣ кӯшиш менамояд ва ҳангоми зарурат мутобиқи принсипҳои асосии низоми ҳуқуқии худ чунин низомҳои қабул ба қор, интиҳоб, адои хизмат, болоравӣ дар хизмат ва баромадан ба истеъфоро барои хизматчиёни граждани ва дар ҳолатҳои зарурӣ дигар шахсони ба вазифаҳои оммавӣ интиҳобнашавандаро таъсис диҳад, дастгирӣ намояд ва таҳким бахшад, ки:

а) ба принсипҳои самаранокӣ, шаффофият ва чунин меъёрҳои объективӣ ба монанди фаъолияти бениқсон, адолатнокӣ ва қобилият асосҷфтаанд;

б) расмиёти зарурии интиҳоб ва омода намудани кадрҳоро барои ишғол намудани мансабҳои оммавӣ, ки махсусан аз нигоҳи коррупсия осебпазир мебошанд, таҳия менамояд ва дар ҳолатҳои зарурӣ роғатсияи ин кадрҳоро ба чунин вазифаҳо анҷом медиҳад;

с) ба пардохти муносиби муқофот ва муқаррар намудани маошҳои боадолатона, бо дарназардошти сатҳи рушди иқтисодии Давлати иштирокчӣ мусоидат менамояд;

д) ба татбиқи барномаҳои маърифатӣ ва таълимӣ мусоидат менамояд, то ки чунин шахсон ҳангоми иҷрои дуруст, бовиҷдонона ва муносиби вазифаҳои оммавӣ талаботро қонё қарда тавонанд, инчунин омодагии дахлдор ва заруриро таъмин менамояд, то ки онҳо ҳавфҳои вобаста ба коррупсия ва ба иҷрои вазифаҳояшон алоқамандро амиқ дарқ кунанд. Чунин барномаҳо метавонанд ба кодекси ё меъёрҳои рағтор дар соҳаҳои истифодашон истинод намоянд.

2. Ҳар як Давлати иштирокчӣ инчунин имқонияти қабули чораҳои қонунғузори ва маъмуриро муғаносибан ба мақсадҳои ҳамин Қонвенсия ва мутобиқи принсипҳои асосии қонунғузории дохилии худ баррасӣ мекунад, то ки нисбати номзадҳо ва барои интиҳоб ба вазифаҳои оммавӣ меъёрҳоро муқаррар намояд.

3. Ҳар як Давлати иштирокчӣ инчунин имқонияти қабули чораҳои қонунғузори ва маъмуриро муғаносибии мақсадҳои ҳамин Қонвенсия ва мутобиқи принсипҳои асосии қонунғузории дохилии худ баррасӣ мекунад, то ки ҳангоми маблағғузории номзадҳо ба ансабҳои интиҳобшавандаи оммавӣ ва дар ҳолатҳои имқонпазир - ҳангоми маблағғузории ҳизбҳои сиёсӣ шаффофиятро пурзӯр намояд.

4. Ҳар як Давлати иштирокчӣ мутобиқи принципҳои асосии қонунгузории дохилии худ кӯшиш менамояд чунин низомҳоро барпо, дастгирӣ ва таҳким бахшад, ки ба шаффофият мусоидат намуда, пайдо шудани мухолифати манфнатҳоро пешгирӣ мекунанд.

Моддаи 8. Кодексҳои рафтори шахсони мансабдори оммавӣ

1. Бо мақсадҳои мубориза бар зидди коррупсия ҳар як Давлати иштирокчӣ мутобиқи принципҳои асосии низоми ҳуқуқии худ, илова бар он поквичдонӣ, шарафнокӣ ва масъулиятшиносии шахсони мансабдорро ҳавасманд месозад.

2. Аз ҷумла ҳар як Давлати иштирокчӣ дар доираи низомҳои институтсионалӣ ва ҳуқуқии худ кӯшиш менамояд кодексҳо ё меъёрҳои рафторро барои иҷрои бовичдонона ва дахлдори вазифаҳои оммавӣ истифода барад.

3. Барои мақсадҳои татбиқи муқаррароти ҳамин модда ҳар як Давлати иштирокчӣ ҳангоми зарурат мутобиқи принципҳои асосии низоми қонунгузории худ ташаббусҳои дахлдори созмонҳои минтақавӣ, байниминтақавӣ ва бисёрҷониба, масалан Кодекси байналмилалӣ рафтори шахсони мансабдори давлатиро, ки ба қарорӣ 51/59 Ассамблеяи Генералӣ аз 12 декабри соли 1996 замима мебошад, ба эътибор мегирад.

4. Ҳар як Давлати иштирокчӣ инчунин мутобиқи принципҳои асосии қонунгузории дохилии худ имконияти муқаррар намудани чунин чораҳо ва низомҳоро баррасӣ менамояд, ки барои аз ҷониби шахсони мансабдори оммавӣ ба мақомоти дахлдор хабар додани кирдорҳои коррупсионӣ, ки ҳангоми иҷрои вазифаашон маълум гаштааст, мусоидат мекунанд.

5. Ҳар як Давлати иштирокчӣ ҳангоми зарурат мутобиқи принципҳои асосии қонунгузории дохилии худ кӯшиш менамояд чораҳо ва низомҳоро муқаррар кунад, ки онҳо шахсони мансабдори оммавиро ӯҳдадор менамоянд, то ба мақомоти дахлдор эълумияҳо, аз ҷумла дар бораи фаъолияти берун аз вақти хизматӣ, машғулият, маблағгузориҳо, дорбиҳо, тӯхфаҳои арзишнок ё ғоида, ки вобаста ба онҳо эҳтимоли мухолифати манфиатҳо нисбат ба вазифаҳои онҳо ба сифати шахсони мансабдори оммавӣ ба миён оянд, пешниҳод намоянд.

6. Ҳар як Давлати иштирокчӣ мутобиқи принципҳои асосии қонунгузорию дохилии худ ҳангоми зарурат нисбати шахсони мансабдорӣ оммавӣ, ки кодексҳо ё меъёрҳои ҳамин моддамуқаррарнамударо вайрон кардаанд, имконияти андешидани чораҳои интизомӣ ва дигар чораҳоро баррасӣ менамояд.

Моддаи 9. Харидҳои оммавӣ ва идораи маблағҳои оммавӣ

1. Ҳар як Давлати иштирокчӣ мутобиқи принципҳои асосии низоми ҳуқуқии худ барои барпо намудани низоми дахлдори харид, ки ба шаффофият, рақобат ва меъёрҳои объективӣ асос ёфтаанд ва илова бар он, аз нуқтаи назари пешгирии коррупсия самаранок мебошанд, чораҳои дахлдор ҷеандешад. Чунин низоми, ки метавонанд нишондиҳандаҳои ниҳонии заруриро ҳангоми истифодаи пешбинӣ намоянд, аз ҷумла инҳоро дар бар мегиранд:

а) паҳнкунии оммавии иттилоот оид ба расмиёти харид ва қарордодҳо оид ба харид, аз ҷумла иттилоот дар бораи даъватҳои иштирок дар савдоҳои иттилоотӣ зарурӣ ё бамаврид дар бораи бастанӣ қарордодҳо, ки ба иштирокдорони эҳтимолии савдоҳои имкон медиҳад барои таҳия ва пешниҳоди аризаҳои тендерӣ вақти кофӣ дошта бошанд;

б) пешакӣ муқаррар намудани шартҳои иштирок, аз ҷумла меъёрҳои интихоб ва қабули қарорҳо дар бораи бастанӣ қарордодҳо инчунин қоидаҳои гузаронидани савдо ва интишори онҳо;

с) истифодаи пешакӣ ва объективии меъёрҳои нисбати қабули қарор дар бораи харидҳои оммавӣ бо мақсадҳои кумак ба тафтиши минбаъдаи дурустии истифодаи қоидаҳо ва расмиёт;

д) низоми самараноки назорати дохилӣ, аз ҷумла низоми самараноки арзи шикоят, барои таъмини воситаҳои ҳуқуқии баҳс намудан ва воситаҳои химояи ҳуқуқӣ ҳангоми риоя накардани қоидаҳо ё расмиёте, ки мутобиқи ҳамин банд муқаррар гардидааст;

е) дар ҳолатҳои зарури андешидани чораҳои танзимкунандаи масъалаҳои вобаста ба ҳайат, ки барои харид ҷавобгар мебошад, масалан талабот дар бораи эълония қардани манфиатнокӣ ба харидҳои оммавии мушаххас, расмиёти тафтиш ва талабот оид ба омодагии касбӣ.

2. Ҳар як Давлати иштирокчӣ мутобиқи принципҳои асосии низоми ҳуқуқии худ оид ба мусоидат ба шаффофият ва

ҳисоботдихӣ дар идоракунии маблағҳои оммавӣ чораҳои зарурӣ меандешад. Ин чораҳо ба таври илова инҳоро дар бар мегиранд:

- а) расмиёти тасдиқи бучети миллӣ;
- б) пешниҳоди саривақтии ҳисобот дар бораи даромадҳо ва хароҷот;
- с) низоми меъёрҳои ҳисоботи муҳосибавӣ, аудит ва назорати вобаста ба он;
- д) низомҳои самаранок ва амалкунандаи идораи хатарҳо ва назорати дохилӣ;
- е) ҳангоми зарурат, дар сурати риоя накардани талаботи муқаррарнамудаи ҳамин банд, тасх.еҳ намудан он.

2. Ҳар як Давлати иштирокчӣ чунин чораҳои гражданию ҳуқуқӣ ва маъмуриеро меандешад, ки мутобиқи принсипҳои асосии низоми ҳуқуқии худ ҳифзи китобҳои муҳосибӣ, навиштаҳо, ҳисоботи молиявӣ ё ҳуҷҷатҳои дигари вобаста ба даромад ва хароҷоти оммавиरो таъмин намояд ва ба қалбақисозии (сохтакории) чунин ҳуҷҷатҳо монеъ шавад.

Моддаи 10. Ҳисоботдихии оммавӣ

Бо дарназардошти зарурати мубориза бар зидди коррупсия ҳар як Давлати иштирокчӣ мутобиқи принсипҳои асосии низоми қонунгузории дохилии худ чунин тадбирҳое меандешад, ки барои пурзӯр намудани шаффофият дар маъмурияти оммавии он, аз ҷумла ҳангоми ташкили он, фаъолият ва ҳангоми зарурат дар раванди қабули қарорҳо тақозо мегардад. Чунин тадбирҳо ба таври илова метавонанд инҳоро дар бар гиранд:

- а) қабули расмиёт ё қоидаҳое, ки ба аҳоли имкон медиҳанд ҳангоми зарурат дар бораи ташкил, фаъолият ва раванди қабули қарорҳо аз ҷониби маъмурияти оммавӣ, бо дарназардошти дахлдори мулоҳизаҳо вобаста ба ҳифзи ҳаёти шахсӣ ва маълумоти шахсӣ, инчунин дар бораи қарорҳо ва санадҳои ҳуқуқие, ки ба манфиати аҳоли нигаронида шудаанд, иттилооти заруриро дастрас намоянд;
- б) ҳангоми зарурат содда кардани расмиёти маъмурӣ барои осон кардани дастрасии оммавӣ ба мақомоти салоҳиятноке, ки қарор қабул менамоянд; ва

с) наشري иттилооте, ки метавонад ҳисоботи давриро дар бораи хавфи коррупсия дар маъмурияти оммавӣ дар бар гирад.

Моддаи 11. Чораҳо нисбат ба мақомоти судӣ ва мақомоти прокуратура

1. Бо дарназардошти мустақилияти ҳокимияти судӣ ва нақши ҳалқунандаи он дар мубориза бар зидди коррупсия ҳар як Давлати иштирокчӣ мутобиқи принципҳои асосии низоми ҳуқуқи худ ва бе расонидани зарар ба мустақилияти мақомоти судӣ, оид ба таҳкими поквичдонӣ ва садоқати судҳо ва кормандони мақомоти судӣ, аз байн бурдани имкониятҳои коррупсия байни онҳо чораҳо меандешад. Чунин чораҳо метавонанд қоидаҳои вобаста ба амали судҳо ва кормандони мақомоти судро дар бар гиранд.

2. Чораҳои шабех, ки мутобиқи банди 1 ҳамин модда андешида мешаванд, метавонанд дар мақомоти прокуратураи ҳамон Давлатҳои иштирокчӣ қорӣ ва мавриди истифода бошанд, ки дар ин Давлатҳо онҳо ба ҳайати ҳокимияти судӣ шомил нестанд, аммо ҳамчун мақомоти судӣ аз чунин мустақилият истифода меоаранд.

Моддаи 12. Бахши хусусӣ

1. Ҳар як Давлати иштирокчӣ мутобиқи принципҳои асосии қонунгузори дохилии худ оид ба пешгирии коррупсия дар бахши хусусӣ, таҳкими меъёрҳои ҳисоботи муҳосибавӣ ва аудитӣ дар бахши хусусӣ ва ҳангоми зарурат барои уқаррар намудани муҷозоти самаранок, мутаносиб ва дорои таъсири боздоштқунандаи ҳуқуқию граждани, маъмурӣ ё чиноятӣ барои риоя накардани чунин чораҳо тадбирҳо меандешад.

2. Чораҳо барои ноил шудан ба ин мақсадҳо метавонанд илова ба ин инхоро дар бар гиранд:

а) кӯмак барои ҳамкорӣ байни мақомоти ҳифзи ҳуқуқ ва созмонҳои дахлдори хусусӣ;

б) кумак дар таҳияи меъёрҳо ва расмиёте, ки барои таъмини бовичдонӣ дар фаъолияти созмонҳои дахлдори хусусӣ нигаронида шудаанд, аз ҷумла кодексҳои рафтор барои татбиқи дуруст, бовичдонона ва муносиби фаъолияти соҳибкорон ва намояндагони ҳамаи касбҳои дахлдор ва пешгирии пайдошавии муҳолифати манфиатҳо, инчунин ҳавасмандсозии истифодаи бовичдононаи амалияи тичоратӣ байни муассисаҳои тичоратӣ ва дар муносибатҳои шартномавӣ байни онҳо ва давлат;

с) кӯмак ба шаффофият дар фаъолияти созмонҳои хусусӣ, аз ҷумла хангоми зарурат андешидани чораҳои ҳаммонандсозии шахсони ҳуқуқӣ ва воқеӣ, ки ба таъсис додани ташкилоти корпоративӣ ва идораи онҳо алоқаманданд;

д) пешгирии сӯиистифода аз расмиёти танзимкунандаи фаъолияти ташкилоти хусусӣ, аз ҷумла расмиёте, ки ба субсидияҳо ва иҷозатномаҳо вобаста буда, онҳоро мақомоти оммавӣ барои амалӣ кардани фаъолияти тичоратӣ пешниҳод менамоянд;

е) пешгирии пайдошавии муҳолифати манфиатҳо бо роҳи муқаррар намудани маҳдудиятҳо, хангоми зарурат ба мӯҳлатҳои оқилона, вобаста ба фаъолияти касбии шахсони мансабдори оммавии собиқ ё нисбат ба фаъолияти шахсони мансабдори оммавӣ дар бахши хусусӣ баъди ба истеъфо ё нафақа баромадани онҳо, агар ҷунии фаъолият ё кор мустақиман ба функсияе, ки ҷунин шахсони мансабдори оммавӣ дар давраи ишғоли ҳамин мансаб иҷро менамуданд ё иҷрои онҳоро назорат мекарданд, алоқаманд мебошанд;

ғ) таъмини он, ки ташкилоти хусусӣ бо дарназардошти сохтор ва андозаи онҳо барои расонидани кӯмак ҷиҳати пешгирӣ ва ошкор намудани кирдорҳои коррупсионӣ механизмҳои кофӣ назорати аудитории дохилро дошта бошанд ва барои он, ки ҳисобномаҳо ва ҳисоботи молиявӣ талабшавандаи ҷунин ташкилоти хусусӣ барои татбиқи расмиёти зарурии аудит ва сертификатсия қобили истифода қарор гиранд.

3. Бо мақсадҳои пешгирии коррупсия ҳар як Давлати иштирокчӣ мутобиқи қонунгузорӣ ва қоидаҳои дохилии он ҷунин тадбирҳои меандешад, ки барои пешбурди ҳисоботи муҳосибавӣ, пешниҳоди ҳисоботи молиявӣ зарур буда, меъёрҳои бақайдгирии муҳосибавӣ ва аудитро ба танзим мебарорад ва барои манъи амалҳои зерин, ки бо мақсадҳои содир намудани ҳама гуна ҷинояти эътирофнамудаи ҳамин Конвенсия анҷом дода мешаванд, мусоидат менамояд:

а) ташкили ҳисоботи ғайрирасмӣ;

б) гузаронидани амалиёти ба қайд гирифтани ҳамаи бақайдгирифташуда; ё нодуруст бақайдгирифташуда;

с) пешбурди бақайдгирии хароҷоти вучуднадошта;

д) инъикоси ўҳдадорӣ, ки объектҳои нодуруст ҳаммонанд қарда шудааст;

е) истифодани ҳуҷжатҳои қалбақӣ; ва

f) касдан, пеш аз мӯҳлати пешбиниамудай конунгузорӣ нобуд кардани ҳуҷҷатҳои муҳосибавӣ.

4. Ҳар як Давлати иштирокчӣ зод кардан аз андозбандии хароҷотеро, ки ришва (пора) мебошад ва яке аз чузъҳои таркибии ҷиноятро ташкил медиҳад ва тибқи моддаҳои 15 ва 16 ҳамии Конвенсия ҷиноят эътироф шудааст, инчунин хангоми зарурат дигар хароҷотеро, ки бо мақсадҳои мусоидат ба кирдори коррупсионӣ масраф шудаанд; рад менамояд.

Моддаи 13. Иштироки ҷомеа

1. Ҳар як Давлати иштирокчӣ дар доираи имкониятҳо ва мутобиқи принсипҳои асосии қонунгузорию дохилии худ барои дастгирии иштироки фаъоли шахсонӣ алоҳида ва гурӯҳҳо берун аз доираи бахши оммавӣ, ба монанди ҷомеаи граждани, ташкилоти ғайриҳукумати ва ташкилотҳо, ки дар заминаи ҷомеа амал мекунанд, оид ба пешгирии коррупсия ва мубориза бар зидди он, барои таъмиқи аз ҷониби аҳли ҷомеа дарк намудани мавҷудият, сабаб ва хусусияти хавфноки коррупсия, инчунин таҳдидҳо, ки аз он бармеоянд, чораҳои зарурӣ меандешад. Чунин иштирокҳо бояд бо кӯмаки чораҳои зайл таквият дод:

a) таҳкими шаффофият ва мусоидат барои ҷалби аҳоли ба раванди қабули қарорҳо;

b) таъмин дастрасии самараноки иттилоот барои аҳоли;

c) баргузорию чорабиниҳо оид ба иттилоотонию аҳоли, ки ба ташкили муҳити оштинопазирӣ нисбати коррупсия, инчунин татбиқи барномаҳои маърифати оммавӣ, аз ҷумла барномаҳои таълимӣ дармақ табҳо ва донишгоҳҳо мусоидат менамоянд;

d) эҳтиром, хавасмандсозӣ ва хифзи озодии ҷустуҷӯ, ба даст овардан, нашр ва паҳн намудани иттилоот дар бораи коррупсия. Метавонад маҳдудиятҳои муайяни ин озодӣ муқаррар карда шавад, вале танҳо чунин маҳдудиятҳо, ки конунгузорӣ пешбинӣ намулдааст ва барои мақсадҳои зайл заруранд:

i) барои эҳтироми ҳуқуқ ва эътибори шахсон дигар;

ii) барои ҳимояи амнияти милли ё тартиботи оммавӣ ё хифзи саломатӣ ва ахлоқи аҳоли.

2. Ҳар як Давлати иштирокчӣ барои таъмини он, ки мақомоти дахлдор оид ба муқобилат ба коррупсия, ки дар ҳамин Конвенсия зикр шудааст, барои аҳоли маълум бошанд, чораҳои зарурӣ

меандешад ва дастрасиро ба чунин мақомот чихати пешниҳоди маълумот, аз ҷумла беимзо, дар бораи ҳама гуна ҳолате, ки метавонад ба сифати ягон намуди ҷинояти эътирофнамудаи ҳамин Конвенсия баррасӣ гардад таъмин менамояд.

Моддаи 14. Чораҳо оид ба пешгирии қонуӣ гардонидани маблағҳои пулӣ

1. Ҳар як Давлати иштирокчӣ:

а) нисбати бонкҳо ва муассисаҳои ғайрибонкии молиявӣ, аз ҷумла шахсони ҳуқуқӣ ва воқеӣ, ки вобаста ба интиқоли маблағҳои пулӣ с сарватҳо хизматрасониҳои расмӣ ё ғайрирасмиро пешниҳод мекунанд, инчунин ҳангоми зарурат нисбат ба мақомоти дигари аз нуқтаи назари қонунӣ гардонидани маблағҳои пулӣ махсусан осебпазир дар доираи салоҳияти худ, бо мақсадҳои роҳ надодан ва ошкор намудани ҳамаи шаклҳои қонунӣ гардонидани маблағҳои пулӣ низоми дохилии фарогирандаи танзим ва назоратро ҷорӣ менамояд, зимнан чунин низом қабл аз ҳама ба талабот нисбат ба муқаррар намудани шахсияти мизоч ва дар ҳолатҳои дахлдор муайян намудани соҳибмулки манфиатдор, пешбурди ҳисобот ва пешниҳоди иттилоот дар боран созишҳои шубҳанок асос меёбад;

б) бе расонидани зарар барои мақсадҳои моддаи 46 ҳамин Конвенсия онро таъмин менамояд, ки мақомоти маъмурӣ, танзимкунанда, ҳифзи ҳуқуқ ва мақомоти дигар, ки зидди қонунӣ гардонидани маблағҳои пулӣ мубориза мекунанд (аз ҷумла ҳангоми мутобиқати он ба қонунгузории дохилӣ ва мақомоти судӣ), қодир бошанд дар сатҳи миллӣ ва байналмилалӣ тибқи шартҳои муқаррарнамудаи қонунгузории дохилии он ҳамкорӣ ва таъбодули иттилоотро анҷом диҳанд ва бо ин мақсадҳо масъалаи таъсиси бахшро оид ба иттилооти ғайри молиявӣ баррасӣ менамояд, ки ба сифати маркази миллии чамъоварӣ, таҳлил ва паҳши иттилооте, ки ба имконпазир қонунӣ гардонидани маблағҳои пулӣ вобастаанд, амал мекунанд.

2. Давлатҳои иштирокчӣ масъалаҳои истифодаи чораҳои амалан имконпазирро чихати ошкор кардани муомилоти маблағҳои пулии нақд ва воситаҳои гардони дахлдор тавассути сарҳади онҳо, назорати чунин муомилотро ҳангоми риояи рафодатҳои ба таъмини исифодаи зарурии иттилоот равонашуда ва эҷод накардани ягон монеа барои муомилоти маблағҳои пулии қонунӣ баррасӣ менамоянд. Чунин чораҳо метавонанд талаботро дар бораи он, ки

шахсони воқеӣ ва муассисаҳои тиҷоратӣ дар бораи интиқолҳои байнимарзии маблағҳои пулии ҳаҷмашон калон ва воситаҳои гардони дахлдор иттилоъ диҳанд, дар бар гиранд.

3. Давлатҳои иштирокчӣ масъалаи истифодаи чораҳои зарури ва амалан имконпазирро барои муқаррар намудани талаботе баррасӣ менамоянд, ки мутобиқи он муассисаҳои молиявӣ, аз ҷумла муассисаҳо оид ба интиқоли маблағҳои пулӣ бояд:

а) ба формулярҳо (шаклҳои маълумотӣ) барои интиқоли электронии воситаҳои пулӣ ва иттилооти марбут ба он дар бораи интиқолдиҳанда маълумоти аниқ ва фарогирро шомил намоянд;

б) чунин иттилоотро дар тамоми раванди амаликунии пардохт хифз кунанд;

с) ҳангоми набудани иттилооти пурра дар бораи интиқолдиҳанда тафтиши амиқи интиқоли маблағҳои пулиро ба анҷом расонанд.

4. Ҳангоми муқаррар намудани низоми дохилии танзим ва назорат тибқи муқаррароти ҳамин модда ва бидуни расонидани зарар ба ягон моддаи ҳамин Конвенсия ба Давлатҳои иштирокчӣ пешниҳод карда мешавад, ки ташаббусҳои дахлдори созмонҳои минтақавӣ, байниминтақавӣ ва бисёрҷонибаро, ки бар зидди қонунӣ гардонидани маблағҳои пулӣ равона шудаанд, дастури амал қарор диҳанд.

5. Давлатҳои иштирокчӣ барои рушд ва хавасмандсозии ҳамкориҳои глобалӣ, минтақавӣ, зерминтақавӣ ва дучониба байни мақомоти судӣ ва хифзи ҳуқуқӣ, инчунин мақомоти танзими молиявӣ бо мақсадҳои мубориза зидди қонунӣ гардонидани маблағҳои пулӣ кӯшиш менамоянд.

БОБИ Ш. Криминализатсия ва фаъолият оид ба ххифзи ҳуқуқ

Моддаи 15. Фурӯхташавии шахсони мансабдори оммавии миллӣ

Ҳар як Давлати иштирокчӣ чунин чораҳои қонунгузорӣ ва чораҳои дигарро меандешад, ки метавонанд барои ба сифати ҷазои ҷиноятӣ эътироф намудани кирдорҳои зерин ҳангоми касдан содир гардидани онҳо зарур бошанд:

а) шахсан ё тавассути миёнаравҳо ба шахси мансабдори оммавӣ, ваъда кардан, пешниҳод намудан ё фароҳам овардан ягон хел афзалияти ғайриқонунӣ барои худӣ шахси мансабдор ё шахси дигари воқеӣ ва ҳуқуқӣ барои он, ки чунин шахси мансабдор ҳангоми иҷрои ўҳдадорихоӣ мансабиаш ягон хел ҳаракат ё беҳаракатиро содир

б) шахсан ё тавассути миёнаравҳо мансабдори оммавӣ гирифтани ягон хел афзалияти ғайриқонунӣ барои худӣ шахси мансабдор ё шахси дигари воқеӣ ва ҳуқуқӣ, бо мақсади он, ки чунин шахси мансабдор ҳангоми иҷрои ўҳдадорихоӣ мансабиаш ягон хел ҳаракат ё беҳаракатиро содир намояд.

Моддаи 16. Фурӯхташавии шахсони мансабдори оммавии хориҷӣ ва шахсони мансабдори созмонҳои байналмилалии оммавӣ

1. Ҳар як Давлати иштирокчӣ чунин чораҳои қонунгузорӣ ва чораҳои дигарро меандешад, ки метавонанд ба сифати ҷазои ҷиноӣ эътироф кардани кирдорҳои зайл ҳангоми қасдан содир кардани онҳо зарур бошанд: ба шахси мансабдори оммавии хориҷӣ ё шахси мансабдори созмони байналмилалии оммавӣ, шахсан ё тавассути миёнаравҳо ваъда додан, таклиф намудан ё пешниҳоди ягон хел афзалияти ғайриқонунӣ барои худӣ шахси мансабдор ё шахси дигари воқеӣ ё ҳуқуқӣ барои он, ки чунин шахси мансабдор ҳангоми иҷрои ўҳдадорихоӣ мансабиаш барои ба даст овардан ё нигоҳ доштани ягон хел афзалияти тичоратӣ ё дигар афзалияти ғайриқонунӣ вобаста ба пешбурди фаъолияти байналмилалӣ ягон хел ҳаракат ё беҳаракатиро содир намояд.

2. Ҳар як давлати иштирокчӣ имконияти қабули чунин чораҳои қонунгузорӣ ва дигар чораҳоро меандешад, ки онҳо метавонанд барои ба сифати ҷазои ҷиноӣ эътироф кардани кирдорҳои зайл ҳангоми қасдан содир кардани онҳо зарур бошанд: тамаъҷӯӣ ё аз ҷониби шахси мансабдори оммавии хориҷӣ ё шахси мансабдори созмони байналмилалии оммавӣ шахсан ё тавассути миёнаравҳо ба даст овардани ягон хел афзалияти ғайриқонунӣ барои худӣ шахси мансабдор ё шахси дигари воқеӣ ва ҳуқуқӣ барои он, ки чунин шахси мансабдор ҳангоми иҷрои ўҳдадорихоӣ мансабиаш ягон хел ҳаракат ё беҳаракатиро содир намояд.

Моддаи 17. Тасарруф, ғайриқонунӣ азони худ кардан ё истифодаи ғайримақсадноки амвол аз ҷониби шахси мансабдори оммавӣ

Ҳар як Давлати иштирокчӣ чунин чораҳои қонунгузорӣ ва чораҳои дигарро меандешад, ки метавонанд барои ба сифати ҷазои ҷиноӣ эътироф кардани кирдорҳои зайл ҳангоми қасдан содир кардани онҳо зарур бошанд: аз ҷониби шахси мансабдор бо мақсадҳои ба даст овардани манфиат барои худ ё шахси воқеӣ ё ҳуқуқии дигар тасарруф, ғайриқонунӣ аз онҳо худ кардан ё дигар истифодаи ғайримақсадноки ягон амвол, воситаҳои оммавӣ ё хусусӣ ва қоғазҳои қиматнок ё ягон ашёи қиматноки дигар, ки бинобар вазифаи ишғолнамудааш тахти ихтиёри чунин шахси мансабдор қарор дорад.

Моддаи 18. Сӯиистифода аз нуфуз бо мақсадҳои ғаразнок

Ҳар як Давлати иштирокчӣ имконияти қабули чунин чораҳои қонунгузорӣ ва чораҳои дигарро баррасӣ менамояд, ки метавонанд барои, ба сифати ҷазои ҷиноӣ эътироф намудани кирдорҳои зайл ҳангоми қасдан содир кардани онҳо зарур бошанд:

а) ба шахси мансабдори оммавӣ ё ба ҳар шахси дигар, шахсан ё тавассути миёнаравҳо ваъда додан, таклиф ё пешниҳод намудани ягон хел афзалияти ғайриқонунӣ барои он, ки чунин шахси мансабдори оммавӣ ё чунин шахси дигар аз нуфузи ҳақиқӣ ё эҳтимолиаш бо мақсади аз маъмурият ё мақоми оммавии Давлати иштирокчӣ ба даст овардани ягон хел афзалияти ғайриқонунӣ барои ташаббускори аввалини чунин ҳаракат ё ҳар шахси дигар сӯиистифода намояд;

б) тамаъҷӯӣ ё аз ҷониби шахси мансабдори оммавӣ ё ҳар шахси дигар, шахсан ё тавассути миёнаравҳо ҷиҳати ба даст овардани ягон хел афзалияти ғайриқонунӣ барои худ ё шахси дигар, барои он, ки чунин шахси мансабдори оммавӣ ё чунин шахси дигар аз нуфузи ҳақиқӣ ё эҳтимолиаш бо мақсади аз маъмурият ё мақоми оммавии Давлати иштирокчӣ гирифтани ягон хел афзалияти ғайриқонунӣ сӯиистифода намояд.

Моддаи 19. Сӯиистифода аз ҳолати хизматӣ

Ҳар як Давлати иштирокчӣ имконияти қабули чунин чораҳои қонунгузорӣ ва чораҳои дигарро баррасӣ менамояд, ки метавонанд барои ба сифати ҷазои ҷиноӣ эътироф намудани кирдорҳои зайл

хангоми қасдан содир кардани онҳо зарур бошанд: сӯиистифода аз ваколатҳо ва ҳолати хизматӣ, яъне содир намудани ягон ҳел ҳаракат ё беҳаракатӣ, ки аз ҷониби шахси мансабдори оммавӣ хангоми иҷрои вазифаҳояш бо мақсади ба даст овардани ягон ҳел афзалияти ғайриқонунӣ барои худаш ё шахси дигари воқеӣ ё ҳуқуқӣ бо вайрон намудани қонунгузорӣ анҷом дода шудааст.

Моддаи 20. Бойшавии ғайриқонунӣ

Бо шартҳои риояи конституция ва принципҳои асосии низоми ҳуқуқии худ ҳар як Давлати иштирокчӣ имконияти қабули чунин чораҳои қонунгузорӣ ва чораҳои дигарро баррасӣ менамояд, ки метавонанд барои ба сифати ҷазои ҷиноӣ эътироф намудани кирдорҳои зайл хангоми қасдан содир кардани онҳо зарур бошанд: бойшавии ғайриқонунӣ, яъне афзоиши калони дороии шахси мансабдори оммавӣ, ки аз даромадҳои қонунии ӯ зиёд мебошанд ва онро ӯ бо тарзи фаҳмо асоснок карда наметавонад.

Моддаи 21. Харида гирифтани дар баҳши хусусӣ

Ҳар як Давлати иштирокчӣ имконияти қабули чунин чораҳои қонунгузорӣ ва чораҳои дигарро баррасӣ менамояд, ки метавонанд барои ба сифати ҷазои ҷиноӣ эътироф намудани кирдорҳои зайл хангоми қасдан содир кардани онҳо дар рафти фаъолияти иқтисодӣ, молиявӣ ё тижоратӣ зарур бошанд:

а) шахсан ё тавассути миёнаравҳо ваъда додан, таклиф ё пешниҳоди ягон ҳел афзалияти ғайриқонунӣ барои ҳар шахсе, ки ба фаъолияти ташкилоти баҳши хусусӣ роҳбарӣ менамояд ё ба ягон сифат дар ин ташкилот қор мекунад, барои ҳуди чунин шахс ё шахси дигар барои он, ки чунин шахс бо вайрон кардани ӯҳдадорихои худ ягон ҳел арақат ё беҳаракатиро содир намояд;

б) тамаъҷӯӣ, шахсан ё тавассути миёнаравҳо ба даст овардани ягон ҳел афзалияти ғайриқонунӣ аз ҷониби ҳар шахсе, ки ба фаъолияти ташкилоти баҳши хусусӣ роҳбарӣ менамояд ё ба ягон сифат дар ин ташкилот қор мекунад, барои ҳуди ҳамин шахс ё шахси дигар барои он, ки чунин шахс бо вайрон кардани ӯҳдадорихои худ ягон ҳел ҳаракат ё беҳаракатиро анҷом диҳад.

Моддаи 22. Тасарруфи амвол дар баҳши хусусӣ

Ҳар як Давлати иштирокчӣ имконияти қабули чунин чораҳои қонунгузорӣ ва чораҳои дигарро баррасӣ менамояд, ки метавонанд

барои ба сифати ҷазои ҷиноӣ эътироф намудани кирдорҳои зайл ҳангоми қасдан содир кардани онҳо дар рафти фаъолияти иқтисодӣ, молиявӣ ё тичоратӣ зарур бошанд: аз ҷониби шахсе, ки ба фаъолияти ташкилоти хусусӣ роҳбарӣ менамояд ё ба ягон сифат дар ин ташкилот қор мекунад, тасарруфи ягон амвол, воситаҳои хусусӣ ё қоғазҳои қимматнок ё ашёи дигари қимматнок, ки бинобар ҳолати-хизматӣ тахти ихтиёри ҳамин шахс қарор доштанд.

Моддаи 23. Қонунӣ гардонидани даромадҳои бо роҳи ҷиноят бадастомада

1. Ҳар як Давлати иштирокчӣ имконияти қабули чунин чораҳои қонунгузорӣ ва чораҳои дигарро баррасӣ менамояд, ки метавонанд барои ба сифати ҷиноӣ эътироф намудани кирдорҳои зайл ҳангоми қасдан содир кардани онҳо зарур бошанд:

а) i) конверсия ё интиқоли амвол, агар маълум бошад, ки чунин амвол даромад аз ҷиноят буда, бо мақсадҳои пушонидан ё пинҳон доштани сарчашмаи ҷиноятӣ ин амвол ё бо мақсадҳои расонидани кумак ба ҳар шахсе, ки дар содир кардани ҳуқуқвайронкунии асосӣ иштирок кардааст, барои он, ки чунин шахс тавонад аз ҷавобгарӣ барои содир кардани кирдорҳои саркашӣ қунада, анҷом дода шудааст;

ii) пинҳон намудан ё ниҳон доштани хусусияти асли, манбаъ, суроға, тарзи ихтиёрдорӣ, интиқол, ҳуқуқ ба амвол ё мансубияти он, агар маълум бошад, ки чунин амвол даромад аз ҷиноят аст; б) ҳангоми риояи принсипҳои асосии низоми ҳуқуқи худ:

i) харидан, соҳибӣ ё истифодаи амвол, агар ҳангоми гирифтани он маълум бошад, ки чунин амвол даромад аз ҷиноят мебошад;

ii) иштирок, дахлдорӣ ё забоняккунӣ бо мақсади содир намудани ҳама гуна ҷиноят, ки ҳамин модда ҷиноят эътироф намудааст, сӯикасд ба содир кардани он, инчунин ёрӣ додан, таҳрук кардан, мусоидат ё додани маслиҳат ҳангоми содир кардани он.

2. Барои мақсадҳои амалӣ намудан ё истифодаи банди 1 ҳамин модда:

а) ҳар як Давлати иштирокчӣ кӯшиш менамояд, ки банди 1 ҳамин моддаро нисбат ба доираи восеи ҳуқуқвайронкунии асосӣ истифода барад;

б) ҳар як Давлати иштирокчӣ ба ҳисоби ҳуқуқвайронкуниҳои асосӣ ҳадди ақал доираи ниҳоят васеи ҷиноятҳоеро шомил менамояд, ки ҳамин Конвенсия ҷиноят эътироф намудааст;

с) барои мақсадҳои зербанди б боло ҳуқуқвайронкуниҳои асосӣ ҷиноятҳоеро фаро мегирад, ки ҳам дар доираи юрисдиксия ва ҳам берун аз доираи юрисдиксияи Давлати иштирокчии дахлдор содир шудаанд. Вале ҷиноятҳои берун аз доираи юрисдиксияи ягон Давлати иштирокчӣ содиршуда танҳо ба шарте ҳуқуқвайронкунии асосӣ ҳисобида мешаванд, ки агар чунин кирдор тибқи қонунгузориҳои дохилии давлате, ки дар он содир шудааст, ба сифати ҷазои ҷиноӣ эътироф шуда бошад ва он тибқи қонунгузориҳои дохилии Давлати иштирокчӣ, ки ҳамин модда истифода ё татбиқ мешавад, агар ҷиноят дар он содир мегардид, метавонист ба сифти ҷазои ҷиноӣ эътироф карда шавад;

д) ҳар, як Давлати иштирокчӣ ба Муншии умумии Созмони Милали Муттаҳид матни қонунҳои ҳудудӣ, ки татбиқи муқаррароти ҳамин моддаро таъмин менамоянд, инчунин матни ҳама гуна тағйироти минбаъда ба ин қонунҳо ё тасвири онҳоро пешниҳод мекунад;

е) агар инро принсипҳои асосии қонунгузориҳои дохилии Давлати иштирокчӣ тақозо намояд, пешбинӣ мегардад, ки ҷиноятҳои дар банди 1 ҳамин модда зикршуда ба шахсоне, ки ҳуқуқвайронкунии асосиро содир намудаанд, тааллуқ надоранд.

Моддаи 24. Пинҳон доштан

Бе расонидани зарар ба муқаррароти моддаи 23 ҳамин Конвенсия ҳар як Давлати иштирокчӣ имконияти қабули чунин чораҳои қонунгузорӣ ва чораҳои дигарро баррасӣ менамояд, ки метавонанд кирдорро ба сифати ҷазои ҷиноӣ эътироф намояд, агар онҳо қасдан, баъди содир кардани ҳама гуна ҷиноят, ки ҳамин Конвенсия ҷиноят эътироф намудааст, бе иштирок дар содир кардани чунин ҷиноят, пинҳон доштан ё бетаваққуф нигоҳ доштани амвол, агар ба шахси дахлдор маълум бошад, ки чунин амвол дар натиҷаи содир намудани ҳама гуна ҷинояти эътирофнамудаи ҳамин Конвенсия ба даст оварда шудааст.

Моддаи 25. Монъшавӣ ба татбиқи адолати судӣ

Ҳар як Давлати иштирокчӣ имконияти қабули чунин чораҳои қонунгузорӣ ва чораҳои дигарро баррасӣ менамояд, ки метавонанд

барои ба сифати ҷазои ҷиноӣ эътироф намудани кирдорҳои зайл ҳангоми қасдан содир кардани онҳо зарур бошанд:

а) истифодаи қувваи ҷисмонӣ, таҳдид ё тарсонидан ё ваъдадихӣ, пешниҳод ё додани афзалияти ғайриқонунӣ, бо мақсади моил кунонидан барои додани баёноти бардурӯғ ё даҳолат дар ҷараёни додани баёнот ё пешниҳоди далелҳо дар рафти муҳофизат, бинобар содир кардани ҷиноятҳое, ки ҳамин Конвенсия эътироф менамояд;

б) истифодаи қувваи ҷисмонӣ, таҳдид ё тарсонидан бо мақсади даҳолат ба иҷрои вазифаҳои шахси мансабдори мақомоти судӣ ё ҳифзи ҳуқуқ дар рафти муҳофизат вобаста ба содир гардидани ҷиноятҳое, ки ҳамин Конвенсия эътироф менамояд. Ҳеч чиз дар ҳамин зербанд ба ҳуқуқҳои Давлатҳои иштирокчӣ барои доштани қонунгузорие, ки ҳифзи дигар категорияҳои шахсони мансабдори оммавино таъмин менамояд, зарар намерасонад.

Моддаи 26. Ҷавобгарии шахсони ҳуқуқӣ

1. Ҳар як Давлати иштирокчӣ чунин чораҳое чораҳое меандешад, ки метавонанд бо дарназардошти принсипҳои ҳуқуқии он чихати муқаррар намудани ҷавобгарии шахсони ҳуқуқӣ барои иштирок дар ҷиноятҳое, ки ҳамин Конвенсия ҷиноят эътироф намудааст, зарур бошанд.

2. Бо шартҳои риояи принсипҳои ҳуқуқии Давлати иштирокчӣ ҷавобгарии шахсони ҳуқуқӣ метавонад ҷиноятӣ, граждонӣ, ҳуқуқӣ ё маъмури бошад.

3. Вогузор намудани чунин ҷавобгарӣ ба ҷавобгарии ҷиноятии шахсони воқеие, ки ҷиноят содир намудаанд, зарар намерасонад.

4. Ҳар як Давлати иштирокчӣ, аз ҷумла нисбат ба шахсони ҳуқуқие, ки мутобиқи ҳамин модда ба ҷавобгарӣ қасдида мешаванд, истифодаи чунин муҷозоти ҷиноӣ ё ғайриҷиноӣ, инчунин истифодаи муҷозоти пулино таъмин менамояд, ки самарабахш, мутаносиб ва дорои таъсири боздошткунанда мебошад.

Моддаи 27. Иштирок ва сӯиқасд

1. Ҳар як Давлати иштирокчӣ имконияти қабули чунин чораҳои қонунгузори ва чораҳои дигарро баррасӣ менамояд, ки метавонанд барои ба сифати ҷазои ҷиноӣ эътироф намудани кирдорҳои зайл зарур бошанд: ба ҳар сифат, масалан иштирок ба сифати

хамичрочӣ, ёрдамчӣ ё тахрикунанда дар содир кардани ягон хел чиноят, ки ҳамин Конвенсия чиноят эътироф намудааст.

2. Ҳар як Давлати иштирокчӣ имконияти қабули чунин чораҳои конунгузорӣ ва дигар чораҳоро баррасӣ менамояд, ки метавонанд барои ба сифати ҷазои ҷиноӣ эътироф намудани кирдори зайл зарур бошанд: ҳама гуна сӯикасд барои содир кардани ягон хел чиноят, ки ҳамин Конвенсия чиноят эътироф намудааст.

3. Ҳар як Давлати иштирокчӣ имконияти қабули чунин чораҳои конунгузорӣ ва дигар чораҳоро баррасӣ менамояд, ки метавонанд барои ба сифати ҷазои ҷиноӣ эътироф намудани кирдори зайл зарур бошанд: тайёри ба содир кардани ягон хел чиноят, ки ҳамин Конвенсия чиноят эътироф намудааст.

Моддаи 28. Дарк намудан, ният ва қасд ҳамчун унсурҳои чиноят

Дарк намудан, ният ё қасд, ки ҳамчун унсурҳои ягон хел чинояти эътирофнамудаи ҳамин Конвенсия тақозо мегардад, метавонанд вобаста ба ҳолатҳои объективии воқеии ҳодиса муқаррар карда шаванд.

Моддаи 29. Мӯҳлатҳои даъво

Ҳар як Давлати иштирокчӣ ҳангоми зарурат, мувофиқи конунгузории дохилии худ барои оғози истехсолот нисбати ҳар як чинояти эътирофнамудаи ҳамин Конвенсия мӯҳлати дарозмуддати даъворо муқаррар менамояд ва дар ҳолатҳое, ки агар шахси барои содир кардани чиноят гумонбаршуда аз адолати судӣ ҳарқашӣ намояд, мӯҳлати даъвои боз ҳам дарозмуддат ё имконияти боздоштани ҷараёни мӯҳлати даъворо муқаррар мекунад.

Моддаи 30. Таъқиб, баровардани қарори судӣ ва мучозот

1. Ҳар як Давлати иштирокчӣ барои содир намудани ягон хел чиноят, ки ҳамин Конвенсия чиноят эътироф намудааст, истифодаи чунин мучозоти ҷиноиро пешбинӣ менамояд, ки дараҷаи ҳавфнокии ин чиноятро ба эътибор мегирад.

2. Ҳар як Давлати иштирокчӣ бо дарназардошти низоми ҳуқуқи худ ва принсипҳои конституционӣ чунин чораҳое меандешад, ки метавонанд барои муқаррар ё таъмин кардани мувозинати зарури байни ҳар як масуниятҳо (иммунитетҳо) ё имтиёзҳои юрисдикционӣ, ки ба шахсони мансабдори оммавӣ

вобаста ба иҷрои вазифаи онҳо дода шудаанд, зарур бошанд ва ҳангоми зарурат имкон медиҳад тафтиши самаранок, таъқиби ҷиноятӣ ва баровардани қарори судӣ вобаста ба ҷиноятҳо, ки ҳамин Конвенсия ҷиноят эътироф намудааст, ба амал мебарорад.

3. Ҳар як Давлати иштирокчӣ қўшиш менамояд ҳама гуна ваколатҳои ҳуқуқии дискретсионии пешбиниамудаи қонунгузориҳои дохилии худро марбут ба таъқиби ҷиноятҳои шахсон, ки ҳамин Конвенсия ҷиноят эътироф намудааст. Ҷиҳати ноил гаштан ба самаранокии ҳадалимқони ҷораҳои ҳифзи ҳуқуқ нисбат ба ҷунин ҷиноятҳо ва бо дарназардошти дахлдори зарурати монъе шудан ба содир намудани ҷунин ҷиноятҳо истифода барад.

4. Нисбати ҷиноятҳое, ки ҳамин Конвенсия ҷиноят эътироф намудааст, ҳар як Давлати иштирокчи мутобиқи қонунгузориҳои дохилии худ ва бо дарназардошти зарурии ҳуқуқҳои ҳифз, бо мақсади таъмини он, ки шартҳои қабули қарор оид ба озодкунӣ то суд ё то қабули қарор аз рӯи шикоятҳои кассатсионӣ ё эътироз зарурати таъмини ҳузури айбдоршавандаро дар мувофиқи минбаъдаи ҷиноӣ ба инобат гирифта бошанд, ҷораҳои зарурӣ меандешад.

5. Ҳар як Давлати иштирокчӣ ҳангоми баррасии масъала оид ба имконияти пеш аз мӯҳлат ё шартан озод намудани шахсонро, ки барои ҷунин ҷиноятҳо маҳкум шудаанд, дараҷаи хавфнокии ҷиноятҳои дахлдорро ба эътибор мегирад.

6. Ҳар як Давлати иштирокчӣ тибқи меъёри мувофиқ ба принципҳои асосии низоми ҳуқуқии он, имконияти муқаррар намудани расмиётеро баррасӣ менамояд, ки бо кумаки он шахси мансабдори оммавии барои содир кардани ҷиноят айбдоршуда, ки ҳамин Конвенсия ҷиноят эътироф намудааст, ҳангоми зарурат метавонад бо дарназардошти зарурати эҳтироми принциби эҳтимолияти бегуноҳӣ аз ҷониби мақомоти дахлдор маъзул (аз вазифа барканор), муваққатан аз иҷрои вазифаҳои хизматӣ дур карда ё ба мансаби дигар гузаронида шавад.

7. Бо дарназардошти дараҷаи хавфнокии ҷиноят, агар асоснок бошад, ҳар як Давлати иштирокчӣ тибқи меъёри мувофиқ, ки он ба принципҳои асосии низоми ҳуқуқии он ҷавобгӯ мебошад, имконияти муқаррар намудани расмиётро барои аз ҳуқуқҳои муқаррарнамудаи қонунгузориҳои дохилии он, бо қарори суд ё бо кумаки ҳар воситаҳои дахлдор ба мӯҳлати муайян маҳрум кардани

шахсони барои ҷиноят маҳкумшударо, ки ҳамин Конвенсия ҷиноят эътироф намудааст, баррасӣ менамояд:

а) ишғол кардани мансаби оммавӣ; ва

б) ишғол намудани мансаб дар ягон муассиса, ки пурра ё қисман таҳти моликияти давлат қарор дорад.

8. Банди 1 ҳамин модда ба амал баровардани ваколатҳои интизомии мақомоти салоҳиятнок нисбат ба хизматчиёни граждани зарар намерасонад.

9. Ҳеҷ чиз дар ҳамин Конвенсия ба принсипе, ки мутобиқи он муайян намудани ҷиноятҳои эътирофнамудаи ҳамин Конвенсия ва эътирозҳои истифодашавандаи ҳуқуқӣ ё дигар принсипҳои ҳуқуқии муайянкунандаи қонунӣ будани кирдор даҳлат намекунад ва дар доираи қонунгузори дохилии ҳар як Давлати иштирокчи қарор дошта, таъкиби ҷинояти ва чазо барои чунин ҷиноятҳо мутобиқи ҳамин қонунгузори ба амал бароварда мешавад.

10. Давлатҳои иштирокчи қўшиш мекунанд ба шахсоне, ки барои ҷиноят маҳкум шудаанд ва онро ҳамин Конвенсия ҷиноят эътироф намудааст, барои ҳамгироӣ ба чомеа мусоидат кунанд.

Моддаи 31. Боздоштани амалиёт, ҳабсва мусодира

1. Ҳар як Давлати иштирокчи дар доираи низоми дохилии ҳуқуқии худ чунин чораҳои имконпазиреро меандешад, ки метавонанд барои таъмини имконияти мусодираи инҳо зарур бошанд:

а) даромадҳо аз ҷинояте, ки ҳамин Конвенсия ҷиноят эътироф намудааст ё амволе, ки арзиши он ба чунин даромадҳо баробар аст;

б) амвол, таҷҳизот ё дигар воситаҳои, ки ҳангоми содир намудани ҷиноят истифода шудаанд ё таъин шудаанд барои ҳангоми содир намудани ҷиноят истифода шудаанд ва ҳамин Конвенсия ҷиноят эътироф намудааст;

2. Ҳар як Давлати иштирокчи чунин чораҳои меандешад, ки метавонанд барои таъмини имконияти ошкор намудан, пайгирӣ, боздоштан ё ба ҳабс гирифтани ҳама гуна даромаду амволи дар банди 1 ҳамин модда номбаршуда бо мақсади мусодираи минбаъда зарур бошанд.

3. Ҳар як давлати иштирокчи мутобиқи қонунгузори дохилии худ чунин чораҳои қонунгузори ва дигар чораҳои меандешад, ки

барои танзими идоракунии амволи боздоштшуда, ба ҳабс гирифта ё тибқи бандҳои 1 ва 2 ҳамин модда мусодирагардида аз ҷониби мақомоти салоҳиятнок зарур мебошанд.

4. Агар чунин даромадҳо аз ҷиноят қисман ё пурра ба дигар амаол табдил дода шуда бошанд, он гоҳ ҷораҳои дар ҳамин модда зикргардида нисбати чунин амвол истифода мегарданд.

5. Агар даромад аз ҷиноят ба амволи аз манбаъҳои қонуни бадастоварда ҳамроҳ карда шуда бошад, он гоҳ мусодира бидуни зарар ба ҳама гуна ваколатҳои марбут ба боздоштан ё ҳабс нисбат ба он қисми амволе истифода мегардад, ки баробари арзшии даромади ҳамроҳгардида мебошад.

6. Ҷораҳои дар ҳамин модда зикргардида, инчунин нисбат ба ғайриамвол ё дигар нафъе, ки аз чунин даромадҳо аз ҷиноят гирифта шудаанд, аз амволе, ки даромадҳо аз ҷиноятҳо ба он ҳамроҳ ё табдил дода шуда буданд, бо ҳамон усул ва ба ҳамон андозае, ки нисбат ба даромадҳо аз ҷиноят андешида мешаванд, татбиқ мегарданд.

7. Барои мақсадҳои ҳамин модда ва моддаи 55 ҳамин Конвенсия ҳар як Давлати иштирокчи судҳо ё мақомоти салоҳиятнок дигари худро ваколатдор менамояд, ки дар бораи пешниҳод намудан ё ба ҳабс гирифтани ҳуҷжатҳои бонкӣ, молиявӣ ё тижоратӣ қарор қабул кунанд. Давлати иштирокчи мутобиқи муқаррароти ҳамин банд бо истинод ба нигоҳ доштани сирри бонкӣ аз андешидани ҷораҳо саркашӣ намекунад.

8. Давлатҳои иштирокчи метавонанд имконпазири муқаррар намудани талаботро баррасӣ намоянд, ки он ба шахси содирнамудаи ҷиноят имкон медиҳад пайдоиши қонунии даромадҳои эҳтимоли аз ҷиноят ё дигар амволи таҳти мусодира қарордоштаро дар ҳаҷме, ки чунин талабот ба принсипҳои қонунгузори дохилии он ва хусусияти мувофиқи судӣ ё баррасии дигар мутобиқ бошад, исбот кунад.

9. Муқаррароти ҳамин модда набояд тарзе шарҳ дода шавад, ки ба ҳуқуқҳои тарафҳои сеюми поквичдон зарар расонад.

10. Ҳеҷ чиз дар ҳамин модда принсипҳои, ки мутобиқи онҳо ҷораҳои дар он зикргардида дар асоси муқаррароти қонунгузори дохилии Давлати иштирокчи ва бо шартҳои риояи онҳо муайян ва амалӣ карда мешаванд, ҳалалдор намесозад.

Моддаи 32. Ҳифзи шоҳидон, экспертҳо ва ҷабрдидагон

1. Ҳар як Давлатҳои иштирокчи мутобиқи низоми дохилии ҳуқуқии худ ва дар доираи имконоти худ чихати таъмини ҳимояи самаранок аз интиқом ё тарсонидани эҳтимоли нисбати шоҳидон ва экспертон, ки вобаста ба чиноят баёнот додаанд ва ҳамин Конвенсия чинбят эътироф намудааст ва хангоми зарурат нисбат ба ҳешовандон ва дигар шахсони наздики онҳо чораҳои дахлдор меандешад.

2. Чораҳои дар банди 1 моддаи мазкур пешбинишуда, бе расонидани зарар ба ҳуқуқҳои айбдоршаванда, аз ҷумла ҳуқуқ барои баррасии дахлдор, инҳоро низ метавонанд дар бар гиранд:

а) муқаррар намудани расмиёт барои ҳимояи ҷисмонии чунин шахсон, то андозае, ки зарур ва амалан имконпазир аст, - чихати барои муҳочирати (кӯчонидани) онҳо ба макони дигар ва қабули чунин ҳолатҳое, ки хангоми зарурат фoš насохтани маълумоти мансуб ба шахсият ва макони ҷойгиршавии чунин шахсонро иҷозат медиҳад ё барои ошкор намудани чунин маълумот маҳдудиятро муқаррар менамояд;

б) қабули қоидаҳо аз он шаҳодат медиҳанд, ки ба шоҳидон ва экспертон имконияти додани баёнот тарзе таъмин гардидааст, ки онҳо тахти ҳимоя қарор доранд, масалан иҷозати додани баёнот бо кумаки воситаҳои алоқа, ба монанди алоқайи видео ё дигар воситаҳои дахлдор.

3. Давлатҳои иштирокчи имконияти бастании созишномаҳо ё шартномаҳоро бо дигар давлатҳо оид ба муҳочирати (кӯчонидани) шахсоне, ки дар банди 1 моддаи мазкур зикр шудаанд, баррасӣ менамоянд.

4. Муқаррароти моддаи мазкур ҳамчунин нисбат ба ҷабрдидагон то андозае, ки онҳо шоҳид мебошанд, татбиқ карда мешавад.

5. Ҳар як Давлати иштирокчи бо шартҳои риояи қонунгузори дохилии худ дар ҳамаи давраҳои муҳофизати судӣ барои баён намудан ва баррасии андешаҳо ва ҳавфи ҷабрдидагон нисбат ба шахсони содирнамудаи чиноят чунин шароите фароҳам меоварад, ки он ба ҳуқуқҳои ҳимоя зарар расонида натавонад.

Моддаи 33. Ҳифзи шахсоне, ки иттилоот медиҳанд

Ҳар як Давлати иштирокчи имконияти ба низоми дохилии ҳуқуқии худ ворид намудани чораҳои дахлдорро баррасӣ менамояд,

ки барои аз муомилаи беадолатонии хифз намудани хама гуна шахсоне, ки аз рӯи вичдон ва дар заминаи ақлу хирад ба мақомоти ваколатдор оид ба хамаи ходисаҳои вобаста ба чиноятхое, ки ҳамин Конвенсия эътироф намудааст, хабар медиҳанд, баррасӣ менамояд.

Моддаи 34. Оқибатҳои кирдорҳои коррупсионӣ

Бо дарназардошти бовичдонона ба даст овардани ҳуқуқҳои тарафҳои сеюм ҳар як Давлати иштирокчи мутобики принципҳои асосии қонунгузори дохилии худ чихати ба танзим даровардани масъалаҳо оид ба оқибатҳои коррупсия чораҳо меандешад. Аз ин рӯ, Давлатҳои иштирокчи метавонанд коррупсияро ба сифати омиле, ки истехсолот барои аз эътибор соқит кардан ё бекор кардани қарордодҳо ё бозхонди консессия (имтиёз) ё дигар воситаҳои шабех ё қабули дигар чораҳо барои ислоҳи вазъи бавучудомада дорой аҳамият мебошад, баррасӣ намоянд.

Моддан 35. Чуброни зарар

Ҳар як Давлати иштирокчи тибки принципҳои қонунгузори дохилии худ чунин чораҳо меандешад, ки имкон медиҳанд шахсони ҳуқуқи ва воқеии дар натиҷаи ин ё он кирдори коррупсионӣ зарардида ҳуқуқ дошта бошанд чихати чуброн нисбати шахсоне, ки барои расонидани ин зарар ҷавобгаранд, парванда оғоз намоянд.

Моддаи 36. Мақомоти махсусгардонидашуда

Ҳар як Давлати иштирокчи мутобики принципҳои асосии низоми ҳуқуқии худ мавҷуд будани мақом ё мақомот ё шахсонеро, ки барои мубориза бар зидди коррупсия тавассути чораҳои хифзи ҳуқуқ махсус гардонидашудаанд, таъмин менамояд. Ба чунин мақомот, ё шахсон тибки принципҳои асосии низоми ҳуқуқии Давлатҳои иштирокчи мустақилияти зарурӣ фароҳам оварда мешавад, то онҳо тавонанд функцияҳои худро самаранок ва бе ягон таъсири номатлуб иҷро намоянд. Шахсон ё кормандони ин гуна мақом ё мақомот чихати иҷрои вазифаҳои худ бояд дорой тахассуси дахлдор ва захираҳои зарурӣ бошанд.

Моддаи 37. Ҳамкорӣ бо мақомоти хифзи ҳуқуқ

1. Ҳар як Давлати иштирокчи барои ҳавасмандгардонии шахсоне, ки дар содир кардани ин ё он чиноят иштирок мекунанд ё

кардаанд ва ҳамин Конвенсия ин кирдорро ҷинойт эътироф намудааст, ҷиҳати пешниҳоди иттилооте, ки ба мақомоти ваколатдор барои мақсади тафтишот ва исбот ниҳоят муфид аст, инчунин ҳангоми расонидани кумаки мушаххас ва воқеӣ ба мақомоти ваколатдор, ки метавонад барои аз даромади ҷинойти содиркарда маҳрум сохтани ҷинойткорон ва бозбаргардонидани ин фоида мусоидат намояд, чораҳои зарурӣ меандешад.

2. Ҳар як Давлати иштирокчӣ дар ҳолатҳои дахлдор масъалаҳои сабук намудани ҷазои шахси айбдоршавандаро, ки ҳангоми пешбурди тафтишот ё таъқиб вобаста ба ин ё он ҷинойт бо мақомоти ваколатдор ҳамкорӣ мекунад ва онро ҳамин Конвенсия ҷинойт эътироф намудааст, баррасӣ менамояд.

3. Ҳар як Давлати иштирокчӣ мутобиқи принсиpleri асосии қонунгузории дохилии худ масъалаи имконпазирии додани масуният аз таъқиби ҷинойтиро ба шахсе, ки ҳангоми тафтишот ё таъқиб вобаста ба ин ё он ҷинойт бо мақомоти ваколатдор ҳамкорӣ чиддӣ мекунад ва онро ҳамин Конвенсия ҷинойт эътироф намудааст, баррасӣ менамояд.

4. Ҳимояи ин шахсон *mutatis mutandis*, тибқи тартиби пешбиниамудаи модаи 32 Конвенсияи мазкур ба амал бароварда мешавад.

5. Дар ҳолатҳое, ки агар шахси дар банди 1 моддаи мазкур зикршуда дар яке аз Давлатҳои иштирокчӣ бошад ва бо мақомоти ваколатдори Давлатҳои иштирокчӣ дигар ҳамкорӣ чиддӣ намояд, қонунгузории дохилии худ имконияти ба тани созишнома ё шартномаҳои ҷиҳати имконпазирии аз ҷониби дигар Давлати иштирокчӣ ба ин шахс фароҳам овардани речаи пешбиниамудаи бандҳои 2 ва 3 ҳамин моддаро баррасӣ менамояд.

Моддаи 38. Ҳамкорӣ байни мақомоти миллӣ

Ҳар як Давлати иштирокчӣ мутобиқи қонунгузории дохилии худ чораҳои меандешад, ки онҳо метавонанд барои ҳавасмандгардонии ҳамкорӣ байни мақомоти оммавӣ, инчунин шахсони баландмақоми оммавии он аз як тараф, ва аз тарафи дигар бо мақомоти худ, ки барои тафтишот ва таъқиб вобаста ба ҷинойт масъуланд, зарур бошанд. Чунин ҳамкорӣ метавонад шаклҳои зайлро дар бар гирад:

а) бо ташаббуси худ пешниҳод намудани маълумот ба чунин мақомоти масъул, агар асосҳо барои эҳтимоли содир шудани ин ё

он чиноят мавчуд бошад ва он мутобиқи моддаҳои 15, 21 ва 23 ҳамин Конвенсия чиноят эътироф шудааст; ё

б) хангоми гирифтани дархости дахлдор ба чунин мақомоти масъул пешниҳод намудани тамоми иттилооти зарурӣ.

Моддаи 39. Ҳамкорӣ байни мақомоти миллӣ ва бахши хусусӣ

1. Ҳар як Давлати иштирокчӣ мутобиқи қонунгузориҳои дохилии худ чунин чораҳои меандешад, ки метавонанд барои ҳавасмандгардонии ҳамкориро байни мақомоти миллии тафтишотӣ, мақомоти прокуратура ва ташкилотҳои бахши хусусӣ, аз ҷумла муассисаҳои молиявӣ оид ба масъалаҳои вобаста ба содир намудани чиноят, ки ҳамин Конвенсия онро чиноят эътироф намудааст, зарур бошанд.

2. Ҳар як Давлати иштирокчӣ масъалан ҳавасмандгардонии шаҳрвандони худ ва дигар шахсонро, ки маъмулан дар қаламрави он зиндагӣ мекунанд, чихати додани маълумот ба мақомоти миллии тафтишотӣ, мақомоти прокуратура оид ба содир шудани ягон чиноят, ки ҳамин Конвенсия чиноят эътироф намудааст, баррасӣ менамояд:

Моддаи 40. Сирри бонкӣ

Ҳар як Давлати иштирокчӣ хангоми тафтишоти чиноятҳои дохилӣ, ки ҳамин Конвенсия чиноят эътироф намудааст, метавонад дар доираи низоми дохилии ҳуқуқии худ мавчуд будани механизмҳои заруриро таъмин кунад, ки онҳо тавонанд монеаҳои дар натиҷаи татбиқи қонунгузорӣ дар бораи сирри бонкӣ бамиёномадаро бартараф намоянд.

Моддаи 41. Маълумот дар бораи доштани доғи судӣ

Ҳар як Давлати иштирокчӣ метавонад қонунгузориҳои қабул намояд ё дигар чораҳои андешад ки имкон медиҳад тибқи ҳамон шарт ваҳ амон мақсад, он гуна ҳуқуқро, вобаста ба гумонбарӣ дар содир намудани чиноятҳои тафтишшаванда баровардашуда, барои истифодаи чунин маълумот дар чараёни муҳофизати судӣ вобаста ба чиноятҳои дар ҳамин Конвенсия чиноят эътирофгардида зарур хоҳанд буд, ба ҳисоб гирифта шавад.

Моддаи 42. Юрисдиксия

1. Ҳар як Давлати иштирокчӣ метавонад чунин чорае андешад, ки имкон медиҳад нисбати ҷинояте, ки ҳамин Конвенсия ҷиноят эътироф намудааст, юрисдиксияи худро муқаррар намояд, агар:

а) ҷиноят дар ҳузури ҳамин Давлатҳои иштирокчӣ содир шуда бошад; ё

б) ҷиноят дар ҳузури дохили киштиё содир шудааст, ки тахти парчами ҳамин Давлатҳои иштирокчӣ шино мекунад ё дар киштии ҳавоие содир шудааст, ки дар ҳамин лаҳза мутобиқи қонунгузориҳои ҳамин Давлатҳои иштирокчӣ ба қайд гирифта шудааст.

2. Ҳангоми риояи моддаи 4 Конвенсияи мазкур Давлати иштирокчӣ инчунин метавонад юрисдиксияи худро нисбати ҳамагуна ҷиноятҳо муқаррар намояд, агар:

а) ҷиноят муқобили шахрванди ҳамин Давлати иштирокчӣ содир шуда бошад;

б) ҷиноят аз тарафи шахрванди ҳамин Давлати иштирокчӣ ё шахси бетабаа, ки маъмулан дар қаламрави он зиндагӣ мекунад, содир шуда бошад;

с) ҷиноят ҳангоме ҷиноят ҳисоб меёбад, ки мутобиқи банди 1b ва моддаи 23 Конвенсияи мазкур ҷиноят эътироф шуда, берун аз қаламрави давлат, бо мақсади амалӣ намудани ягон ҷиноят дар қаламрави он содир гардидааст ва мутобиқи банди 1 a i) ё ii) ё ин b i) моддаи 23 Конвенсияи мазкур ҷиноят эътироф шуда бошад; ё

д) ҷиноят ба муқобили ҳамин Давлати иштирокчӣ содир шудааст.

3. Барои мақсади моддаи 44 Конвенсияи мазкур ҳар як Давлати иштирокчӣ чунин чораҳое меандешад, ки метавонанд барои муқаррар намудани юрисдиксияи худ нисбати ҷинояте, ки онро ҳамин Конвенсия ҷиноят эътироф намудааст, зарур бошанд, ҳангоме, ки агар шахси барои содир намудани ҷиноят гумонбаршуда дар ҳудуди ҳамин давлат мавҷуд бошад ва он шахсро танҳо аз сабаби он, ки яке аз шахрвандони ҳамин давлат мебошад, баргашта намедиҳад.

4. Ҳар як Давлати иштирокчӣ тадбирҳое меандешад, ки метавонанд барои муқаррар намудани юрисдиксияи худ нисбати ҷинояти эътирофнамудаи ҳамин Конвенсия зарур бошанд, инчунин ҳангоме, ки агар шахси дар содир намудани ҷиноят гумонбаршуда дар ҳудуди ҳамин давлат бошад ва он чунин шахсро баргашта намедиҳад.

5. Агар Давлати иштирокчӣ, ки юрисдиксияи худро тибқи банди 1 ё 2 моддаи мазкур татбиқ менамояд, хабарнома гирад ё бо усули дигар огоҳ шавад, ки ҳама гуна Давлатҳои дигари иштирокчӣ тафтиши ҷиноят ё муурофияи судиро вобаста ба ҳамон як кирдор пеш мебаранд, мақомоти ваколатдори ҳамин Давлатҳои иштирокчӣ дар ҳолатҳои зарурӣ бо мақсади ҳамохангсозии фаъолияти худ байни ҳамдигар машварат мекунанд.

6. Бе расонидани зарар ба меъёрҳои умумии ҳуқуқи байналмилалӣ Конвенсияи мазкур татбиқи ҳама гуна юрисдиксияи ҷиноятиро, ки Давлати иштирокчӣ мутобиқи қонунгузории дохилии худ муқаррар намудааст, истисно намекунад.

БОБИ IV. Ҳамкории байналмилалӣ

Моддаи 43. Ҳамкории байналмилалӣ

1. Давлатҳои иштирокчӣ аз рӯи масъалаҳои ҷиноятӣ ҳуқуқи мутобиқи моддаҳои 44 ва 50 Конвенсияи мазкур ҳамкорӣ менамоянд, агар ин мувофиқи мақсад ва мутобиқи низоми дохилии ҳуқуқи онҳо бошад. Давлатҳои иштирокчӣ имконияти расонидани кумаки байниҳамдигарро ҷиҳати пешбурди тафтишот ва муурофия вобаста ба масъалаи шаҳрвадию ҳуқуқи ва маъмури, ки ба коррупсия алоқаманд аст, мусоидат менамоянд.

2. Агар нисбат ба масъалаи ҳамкории байналмилалӣ риояи принсипи эътирофи муштараки ягон амали дахлдор ба сифати ҷиноят зарур бошад, ин принсип риояшуда ҳисоб меёбад, новобаста аз он, ки қонунгузории Давлати иштирокчии дархостшаванда ин кирдорро ба категорияи ҷиноятҳо дохил намудааст ё онро бо ҳамон истилоҳоте тавсиф мекунад, ки Давлати иштирокчии дархосткунанда истифода намудааст, агар кирдоре, ки таркиби ҷиноятро ташкил медиҳад, мутобиқи қонунгузориҳои ҳар ду Давлати иштирокчӣ чун ҷавобгарии ҷиноятӣ эътироф шуда бошад.

Моддаи 44. Супоридан

1. Моддаи мазкур нисбати ҷиноятҳо, ки ҳамин Конвенсия ҷиноят эътироф намудааст, татбиқ карда мешавад, агар шахсе, ки барои супоридан дархост шудааст, дар ҳудуди Давлати иштирокчии дархостшаванда қарор дошта бошад, ба шарте, ки агар кирдори ӯ вобаста ба дархости супоридан мутобиқи қонунгузории дохилии ҳам Давлати иштирокчии дархосткунанда ва ҳам Давлайт

иштирокчии дархостшаванда чун ҷавобгарии ҷиноятӣ эътироф шудабо шад.

2. Қатъи назар аз муқаррароти банди 1 моддаи мазкур қонунгузории Давлатҳои иштирокчӣ, метавонанд мутобиқи Конвенсияи мазкур ҷиҳати супоридани ин ё он шахс вобаста ба ҳама гуна ҷиноят иҷозат диҳанд, агар он тибқи қонунгузории дохилии ҳамин Давлат чун ҷавобгарии ҷиноятӣ эътироф нашуда бошад.

3. Агар дархост барои супоридан ба якчанд ҷиноятҳои алоҳида дахл кунад, ки ҳатто яке аз он метавонад тибқи моддаи мазкур боиси супоридан гардида, боқимонда аз сабаби мӯҳлати ҷазо барои онҳо супориданро ба миён намеоварад, вале мувофиқи ҳамин Конвенсия ҷиноят эътироф шудаанд, Давлати иштирокчии дархосткунанда метавонад моддаи мазкурро нисбати ин ҷиноятҳо низ татбиқ намояд.

4. Ҳар як ҷинояте, ки нисбати он моддаи мазкур татбиқ мешавад. ба ҳамаи шартномаҳои мавҷудаи байни Давлатҳои иштирокчӣ дар хусуси супоридан ба сифати ҷиноят воридгардида ҳисоб меёбад, ки метавонад боиси супоридан шавад. Давлатҳои иштирокчӣ ўҳдадор мешаванд чунин ҷиноятро ба сифати ҷинояте, ки метавонад боиси супоридан шавад ба ҳама гуна шартномаҳо оид ба супоридан, ки байни худ ба имзо расонидаанд, дохил кунанд. Давлатҳои иштирокчӣ, ки қонунгузориашон иҷоат медиҳад Конвенсияи мазкур хангоми супоридан ҳамчун асос истифода гардад, ҳеҷ яке аз ҷинояти эътирофнамудаи Конвенсияи мазкурро ҷиноят ҷинояти сиёсӣ намешуморанд.

5. Агар Давлати иштирокчӣ, ки барои супоридани тибқи шартнома қайду шарт мегузорад, аз Давлати иштирокчии дигар Давлати иштирокчӣ дар бораи супоридан шартнома дар хусуси супоридан надорад, дархост мегирад, новобаста аз ҷинояте, ки нисбати он моддаи мазкур татбиқ мегардад, метавонад ҳамин Конвенсияро ба сифати асоси ҳуқуқӣ ҷиҳати супоридан баррасӣ намояд.

6. Давлати иштирокчӣ, ки супориданро бо мавҷудияти шартнома қайду шарт намудааст:

а) хангоми барои ниғадошт супоридани ҳолати ба таъҷиб расида ё ҳуччат оид ба қабул ё тасдиқи Конвенсияи мазкур ё ҳамроҳшавӣ ба он ба Муншии умумии Созмони Милали Муттаҳид дар хусуси он, ки ҳамин Давлат барои ҳамкорӣ бо дигар Давлатҳои

иштирокчӣ вобаста ба масъалаи супоридан ҳамин Конвенсияро ба сифати асоси ҳуқуқи истифода мебарад, иттилоъ медиҳад; ва

б) агар он Конвенсияи мазкурро барои ҳамкорӣ вобаста ба масъалаҳои супоридан ба сифати асоси ҳуқуқӣ истифода набарад, ҳангоми зарурат, бо мақсади татбиқи моддаи мазкур бо дигар Давлати иштирокчии ҳамин Конвенсия кӯшиш мекунад шартнома дар бораи супориданро имзо намояд.

7. Давлатҳои иштирокчӣ, ки супориданро бо мавҷудияти шартнома қайду шарт нанамудаанд, дар муносибат бо ҳамдигар ҷиноятро, ки нисбати он ҳамин модда татбиқ мегардад ба сифати ҷинояте эътироф менамоянд, ки боиси супоридан гашта метавонад.

8. Супоридан мутобиқи шартҳои пешбиниамудаи қонунгузории дохилии Давлатҳои иштирокчии дархостшаванда ё тибқи шартномаҳо оид ба супоридан, аз ҷумла шартҳои, ки бо талаботи ҷазои ҳаққи нисбати супоридан алоқаманд аст ва асосҳои, ки Давлати иштирокчии дархостшаванда метавонад супориданро рад кунад, амалӣ карда мешавад.

9. Доир ба ҳама гуна ҷинояте, ки нисбати он моддаи мазкур татбиқ мешавад, Давлатҳои иштирокчӣ бо шартҳои риояи қонунгузории дохилии худ кӯшиш менамоянд, ки тартиботи супориданро суръат бахшида, талаботи вобаста бо онро осон гардонанд.

10. Ҳангоми риояи муқаррароти қонунгузории дохилии худ ва шартномаҳои худ оид ба супоридан, Давлати иштирокчии дархостшаванда баъди пайдо кардани итминон, ки инро вазъият тақозо менамояд ва хусусияти таъхирнопазир дорад ва бо дархости Давлати иштирокчии дархосткунанда сурат мегирад, метавонад шахси дар ҳудудаш қарордоштаро ҳаёс кунанд ё барои ҳангоми расмиёти супоридан ҳозир будани ҷунин шахс дигар чораҳои дахлдорро таъмин намояд.

11. Давлати иштирокчӣ, ки шахси ба содир кардани ҷиноят гумонбаршудаи дар ҳудуди он қарордоштаро вобаста ба ҷинояти пешбиниамудаи ҳамин модда бо сабаби яке аз шаҳрвандони ҳамин давлат будани ӯ барнамегардонад, ӯҳдадор аст бо дархости Давлати иштирокчии дархосткунанда парвандаро бетаъхир ба мақомоти ваколатдори худ барои таъқиб супорад. Ин мақомот тибқи қонунгузории ҳамин Давлати иштирокчӣ қарор қабул мекунад ва муурофиаро тарзе ба роҳ мемонад, ки ҳангоми дигар ҷинояти дорон хусусияти ҳафноқ ба амал бароварда мешавад. Ҳар як Давлати

иштирокчии ҳавасманд бо ҳамдигар, аз ҷумла вобаста ба масъалаҳои муурофиавӣ ва исботкунӣ чихати таъмини самаранокии чунин таъқиб ҳамкорӣ менамояд.

12. Дар ҳама ҳолат, агар ба Давлатҳои иштирокчӣ тибқи қонунгузориҳои дохилӣ ё ба таври дигар супоридан ё додани яке аз шахрвандони худ танҳо бо шартҳои иҷозат дода шуда бошад, ки ин шахс ба ҳамин Давлат барои минбаъд адо намудани ҷазое, ки дар натиҷаи муҳокимаи судӣ ё муурофиаи судӣ вобаста ба дархости супоридан ё баргардонидан таъин гардидааст ва ҳамин Давлати иштирокчӣ ва Давлати иштирокчии супоридани ин шахсро дархостнамуда бо ҳамин тартибу шартҳои пазируфтаашон розӣ шудаанд, чунин супоридани шартӣ ё баргардонидан чихати иҷрои ӯҳдадорихои муқаррарнамудаи банди 11 моддаи мазкур қифоя аст.

13. Агар супоридан, ки бо мақсади иҷрои ҳукми суд дархост шудааст, аз сабаби шахрванди Давлати иштирокчии дархостшаванда будани шахси ҷустуҷӯшаванда рад гардад, Давлати иштирокчии дархостшаванда, агар қонунгузориҳои дохилии он иҷозат диҳад ва он ҷавобгӯи талаботи чунин қонунгузорӣ бошад, бо дархости Давлати иштирокчии дархосткунанда оид ба амалӣ намудани иҷрои ҳукм ё қисми боқимондаи ҳукмро, ки тибқи қонунгузориҳои дохилии Давлати иштирокчии дархосткунанда бароварда шудааст, баррасӣ менамояд.

14. Ба ҳар шахсе, ки вобаста ба ягон намуди ҷиноят нисбати ӯ парванда оғоз шуда, муқаррароти моддаи мазкур татбиқ мегардад, дар ҳамаи давраҳои муурофиаи муомилаи боадолатона қафолат дода мешавад, аз ҷумла амалӣ намудани ҳамаи ҳуқуқ ва қафолатҳое, ки тибқи қонунгузориҳои дохилии Давлати иштирокчӣ пешбинӣ шудааст ва ҳамин шахс дар ҳудуди он қарор дорад.

15; Дар Конвенсияи мазкур ҳеҷ чиз чун ӯҳдадорихи муқарраршудаи супоридан тафсир карда намешавад, агар Давлати иштирокчии дархостшаванда дорои чунин асосҳои қофӣ бошад ва тахмин намояд, ки дархост оид ба супоридан бо мақсади таъқиб ё ҷазо додани ягон шахс вобаста ба ҷинс, иаждод, эътиқоди динӣ, шахрвандӣ, баромади этникӣ ё ақидаи сиёсӣ пешниҳод гардидааст ё қонегардонии ин дархост ба вазъи ин шахс вобаста ба ҳар яке аз ин сабабҳо зарар мерасонад.

16. Давлатҳои иштирокчӣ инчунин наметавонанд дархости супориданро танҳо дар он асос, ки ҷиноят бо масъалаҳои андоз низ алоқамавд мебошад, рад кунанд.

17. Дар ҳолатҳои зарурӣ, то рад кардани баргардонидан Давлати иштирокчии дархосткунанда бо Давлати иштирокчии дархостшаванда машваратҳо мегузаронад, то ин ки ба он чихати изхори ақида ва пешниҳоди маълумоти марбут ба далелҳои пешниҳодшуда имконияти кофӣ диҳад.

18. Давлатҳои иштирокчӣ бо мақсади амалӣ намудани супоридан ё чихати баланд бардоштани самаранокии он кӯшиш ба харҷ медиҳанд, ки созишномаҳои дучониба ё бисёрҷониба банданд.

Моддаи 45. Баргардонидани шахсони маҳкумшуда

Давлатҳои иштирокчӣ метавонанд имконоти бастанӣ созишномаҳо ё шартномаҳои дучониба ё бисёрҷонибаро чихати баргардонидани шахсоне, ки барои содир намудани ҷиноятҳои эътирофнамӯдаи ҳамин Конвенсия ба маҳбас маҳкум шудаанд ё ба таври дигар аз озодӣ маҳрум гардидаанд, баррасӣ намоянд, то ин ки онҳо тавонанд мӯҳлати ҷазои гирифташонро дар ҳудуди худ адо намоянд.

Моддаи 46. Ёрии мутақобилаи ҳуқуқӣ

1. Давлатҳои иштирокчӣ дар пешбурди тафтишот, таъқиби ҷиноятӣ ва муҳокимаи судӣ вобаста ба ҷиноятҳо, ки ҳамин Конвенсия дар бар мегирад, ба ҳадигар ёрии васеи мутақобилаи ҳуқуқӣ мерасонанд.

2. Ёрии мутақобилаи ҳуқуқӣ дар ҳаҷми имконпазири максималӣ, тибқи қонунҳои мавҷуда, шартномаҳои байналмилалӣ, созишномаҳо ва шартномаҳои Давлатҳои иштирокчии дархостшаванда нисбат ба пешбурди тафтишот, таъқиби ҷиноятӣ ва муҳокимаи судӣ вобаста ба ҷиноятҳои расонида мешаванд, ки барои содир намудани онҳо аз Давлати иштирокчии дархостшаванда тибқи моддаи 26 Конвенсияи мазкур мумкин аст, шахсони ҳуқуқӣ ба ҷавобгарӣ ҷалб карда шаванд.

3. Ёрии мутақобилаи ҳуқуқӣ, ки тибқи моддаи мазкур пешниҳод шуда, метавонад барои ҳар яке аз мақсадҳои зайл дархост гардад:

- a) гирифтани нишондоди шохид ё аризаҳо аз шахсони алоҳида;
- b) супоридани ҳуҷжатҳои судӣ;
- c) гузаронидани кофтуков ва ба ҳабс гирифтани молу мулк, инчунин боздоштани фаъолият;
- d) азназаргузаронии иншоот ва қитъаҳои маҳал;

е) пешниҳод намудани маълумот, далелҳои шайъӣ ва баҳодиҳии коршиносон (экспертҳо);

ғ) пешниҳоди асли ҳуҷҷат ё нусхаҳои тасдиқгардидаи ҳуҷҷатҳо ва маводи дахлдор, аз ҷумла ҳуҷҷатҳои ҳукумати, бонкӣ, молиявӣ, корпоративӣ ё тичоратӣ;

г) ошкор намудан ё таъқиби даромад аз ҷиноят, амвол, воситаҳои содир намудани ҷиноят ё дигар предмет бо мақсади исбот;

ҳ) мусоидат ҷиҳати мхтиёрӣ омадани шахсони дахлдор ба мақомоти Давлати иштирокчии дархостшаванда;

и) расонидани дигар намуди кумак, ки хилофи қонунгузории дохилии Давлати иштирокчии дархосткунанда намасошад;

ҷ) ошкор намудан, боздоштан ва таъқиби даромад аз ҷиноят мутобиқи муқаррароти боби V Конвенсияи мазкур;

к) ситонидани активҳо мутобиқи муқаррароти боби V Конвенсияи мазкур.

4. Бе расонидани зарар ба қонунгузории дохилӣ мақомоти ваколатдори як Давлати иштирокчӣ метавонанд бе дархости пешакӣ оид ба масъалаи ҷиноятӣ ҳуқуқӣ ба мақомоти ваколатдори Давлати иштирокчии дигар Давлати иштирокчӣ маълумот пешниҳод намоянд, агар онҳо итминони комил дошта бошанд, ки ин маълумот метавонад ба ин мақомот ҷиҳати тафтиш ё бомувафакӣ анҷом додани тафтиш ва таъқиби ҷиноятӣ кумак мерасонад ё боиси аз ҷониби ҳамин Давлати иштирокчӣ тибқи Конвенсияи мазкур тартиб додани дархост мегардад.

5. Интиқоли маълумот тибқи банди 4 моддаи мазкур бе расонидани зарар ба тафтишот на мувофиқи судӣ дар давлате, ки мақомоти ваколатдораш маълумот пешниҳод менамоянд, сурат мегирад. Мақомоти ваколатдоре, ки маълумот мегиранд, ҳатто дар асоси мӯҳлати муваққатӣ дархости маҳфуз нигоҳ доштани ин маълумотро иҷро менамоянд ё маҳдудиятро ҳангоми истифодаи он риоя мекунад. Вале ҳамаи ин ба Давлати иштирокчӣ, ки маълумот гирифтааст, ҷиҳати гузаронидани мувофиқи судӣ барои ошкор кардани маълумоте, ки айбдоршавандаро сафед мекунад, монеа шуда наметавонад. Дар ҷунин ҳолатҳо, то ошкор намудани маълумот. Давлати иштирокчии маълумотгирифта Давлати иштирокчии пешниҳоднамудаи маълумотро дар маврид хабардор мекунад ва агар дар ин ҳусус дархост гирифта бошад. бо Давлати

иштирокчии пешниҳоднамудаи маълумот машваратҳо мегузаронад. Дар ҳолатҳои махсус, агар огоҳкунии пешакӣ ғайриимкон бошад, Давлати иштирокчӣ, ки маълумот гирифтааст, феврал Давлати иштирокчии пешниҳоднамудаи маълумотро дар хусуси чунин ошкор намудани маълумот огоҳ мекунад.

6. Муқаррароти моддаи мазкур ба ӯҳдадорҳои дигар шартномаҳо, ки пурра ё қисман ёрии мутақобилаи ҳуқуқиро танзим менамоянд, ҳарчанд дучониба ё бисёрҷониба бошанд ҳам, даҳлат намекунад.

7. Бандҳои 9-29 ҳамин модда нисбат ба дархостҳое, ки дар асоси моддаи мазкур фиристода шуданд, татбиқ карда мешавад, агар Давлати иштирокчӣ ба дигар шартнома оид ба ёрии мутақобилаи ҳуқуқӣ вобаста набошад. Агар ин Давлатҳои иштирокчӣ ба чунин шартнома вобаста бошанд, пас муқаррароти дахлдори ҳамин шартнома татбиқ карда мешавад, ба шарт, ки агар Давлатҳои иштирокчӣ бар ивази онҳо барои татбиқи бандҳои 9-29 моддаи мазкур розигӣ надиханд. Аз ҳамаи Давлатҳои иштирокчӣ боисро пешниҳод карда мешавад, ки ҳамин бандҳоро, агар онҳо барои ҳамкорӣ мусоидат кунанд, татбиқ намоянд.

8. Давлатҳои иштирокчӣ тибқи моддаи мазкур фароҳам овардани ин ёрии мутақобилаи ҳуқуқиро набояд бо истинод ба сирри бонкӣ рад кунанд.

а) Давлати иштирокчии дархосткунанда ба дархост оид ба пешниҳоди ёрӣ тибқи моддаи мазкур ҷавоб дода, хангоми набудани мувофиқаи муштаракӣ чиноят эътирофи намудани кирдори дахлдор мақсадҳои дар моддаи 1 ҳамин Конвенсия зикршударо ба инобат мегирад;

б) Давлатҳои иштирокчӣ тибқи ҳамин модда дар асоси набудани мувофиқаи муштаракӣ чиноят эътирофи намудани кирдори дахлдор метавонанд пешниҳоди ёриро рад кунанд. Ҳамзамон Давлати иштирокчии дархосткунанда метавонад ёрӣ расонад, агар ин ба консепсияҳои асосии низоми ҳуқуқии он мувофиқ бошад ва ин ёрӣ бидуни чораҳои маҷбурӣ анҷом дода шавад. Агар дархост бо масъалаҳои дорой хусусияти *de minimis* алоқаманд бошад ё масъалаҳоеро дар бар гирад, ки вобаста ба онҳо ҳамкорӣ дархостшаванда ё ёрӣ метавонад тибқи дигар муқаррароти Конвенсияи мазкур таъмин гардад, чунин ёрӣ метавонад рад шавад;

с) ҳар як Давлати иштирокчӣ, хангоми набудани мувофиқаи муштарак, агар чиноят эътирофи намудани кирдори дахлдор тақозо гардад, метавонад тибқи моддаи мазкур имконияти худро чихати қабули чунин чораҳо барои расонидани ҳаҷми бештари ёрӣ баррасӣ намояд.

10. Шахсе, ки дар ҳабси пешакӣ аст ё мӯҳлатро дар маҳбас дар ҳудуди яке аз Давлатҳои иштирокчӣ мегузаронад ва дар дигар Давлати иштирокчӣ қарор доштани ӯ бо мақсади муқаррар намудани шахсият, додани нишондод ё расонидани дигар хел ёрӣ чихати гирифтани далел барои пешбурди тафтишот, таъқиби чинояти ё муҳокимаи судӣ вобаста ба чиноятҳои, эътирофнамудаи ҳамин Конвенсияи зарур мебошад, метавонад бо риояи шартҳои зерин интиқол дода шавад, агар:

а) ин шахс озодона розигии худро изҳор намояд;

б) мақоми вақолатдори ҳар ду Давлати иштирокчӣ бо чунин шартҳо ба мувофиқа расидаанд, ки ҳамин Давлатҳои иштирокчӣ зарур мешуморанд;

11. Бо мақсади банди 10 моддаи мазкур:

а) Давлати иштирокчӣ, ки шахс интиқол дода мешавад, ҳуқуқ дорад ва ӯҳдадор аст ӯро дар ҳабси пешакӣ нигоҳ дорад, агар Давлати иштирокчӣ, ки шахсро интиқол додааст, дархости дигар ё тартиби дигарро пешниҳод накарда бошад;

б) Давлати иштирокчӣ, ки шахс ба он интиқол дода мешавад, чуноне, ки қаблан мувофиқа шуда буд ё бо мақомоти вақолатдори ҳар ду Давлати иштирокчӣ мувофиқа шуда буд, ӯҳдадорӣ худро чихати супоридани ӯ ба ихтиёри Давлати иштирокчӣ, ки шахсро интиқол додааст, ҷавобгар иҷро менамояд;

с) Давлати иштирокчӣ, ки шахс ба он интиқол мешавад, аз Давлати иштирокчӣ, ки шахсро интиқол додааст, оғози расмиёти супориданро барои ӯ талаб намекунад;

д) ба мӯҳлати адои ҷазои шахси интиқолдодашуда дар давлате, ки ӯро интиқол додааст, мӯҳлати нигоҳдорӣ дар ҳабси пешакӣ дар Давлати иштирокчӣ, ки ӯ интиқол гардидааст, ҳисобкарда мешавад.

12. Бе розигии Давлати иштирокчӣ, ки тибқи бандҳои 10-11 моддаи мазкур бояд ин ё он шахсро интиқол диҳад, ин шахс сарфи назар аз шахрвандӣ вобаста ба ҳаракат, беҳаракатӣ ё маҳкумият, ки ба давраи то рафтани ӯ аз ҳудуди давлати ба он интиқолшуда дахл

дорад, дар худуди дигар давлат, ки ин шахс интиқол дода мешавад, вобаста ба ҳаракат, беҳаракатӣ ё маҳкумият, ки ба давраи то рафтани ӯ аз худуди давлати ба он интиқолшуда дахл дорад, тахти таъкиби ҷиноятӣ, нигоҳ доштан дар ҳабс кумаки ҷазо ё дигар навъи маҳдуд кардани озодии дар худуди дигар давлат, ки ин шахс интиқол дода мешавад, қарор намегирад.

13. Ҳар як Давлати иштирокчӣ мақомоти марказиро таъин мекунад, ки барои гирифтани дархост оид ба ёрии мутақобилан ҳуқуқӣ ё барои иҷрои он ё ҳамроҳи кардани он ба мақомоти ваколатдор ҷавобгар ва дорои ваколатҳои дахлдор мебошад. Агар Давлати иштирокчӣ дорои минтақа ё худуди махсус бо низоми алоҳидаи расонидани ёрни мутақобилан ҳуқуқӣ бошад, он метавонад мақоми марказии махсусро таъин намояд, ки дар ин минтақа ё ҳудуд ҳамин функцияро иҷро менамояд. Мақомоти марказӣ иҷрои ғаврӣ ва зарурии дархостҳои расида ё ба суроғи дахлдор ирсол намудани онро таъмин мекунанд. Агар мақоми марказӣ дархостро ба мақоми ваколатдор фиристад, ҳамин мақом ҷихати иҷрои ғаврӣ ва зарурии дархост мусоидат менамояд. Ҳангоми аз ҷониби Давлати иштирокчӣ барои нигоҳдории супурдани тасдиқнома ё ҳуҷҷат дар бораи қабул ва тасдиқи Конвенсияи мазкур ё ҳамроҳшавӣ ба он ба Муншии умумии Созмони Милали Муттаҳид дар бораи мақоми марказӣ, ки бо ҳамин мақсад таъин шудааст, иттилоъ медиҳад. Дархостҳо ҷихати расонидани ёрии мутақобила ҳуқуқӣ ё дигар маълумоти марбут ба он ба мақомоти марказӣ, ки аз тарафи Давлатҳои иштирокчӣ таъин шудаанд, супорида мешаванд. Ин талабот ба ҳуқуқи Давлати иштирокчӣ зарар намерасонад, агар он талаб намояд, ки чунин дархост ва маълумот тавассути каналҳои дипломатӣ ва дар ҳолатҳои ғавқулодда, агар имконпазир бошад ва Давлатҳои иштирокчӣ дар ин ҳусус ба мувофиқа расида бошанд, тавассути Ташкилоти байналмилалӣи политсияи ҷиноятӣ фиристода шавад.

14. Дархостҳо дар шакли хаттӣ фиристода мешаванд ё агар имконпазир бошад, бо ёрии дигар воситаҳо, ки таҳияи сабти хаттиро ба забони барои Давлати иштирокчӣ дархосткунанда қобили қабул таъмин менамояд, ба шарте, ки агар ба ин Давлати иштирокчӣ имконият медиҳад саҳеҳии матнро муайян намояд. Ҳангоми барои нигоҳдории супурдани граматаи ба тасвиб расида ё ҳуҷҷат дар бораи қабул ё тасдиқи Конвенсияи мазкур ё ҳамроҳшавӣ ба он Муншии умумии Созмони Милали Муттаҳид дар бораи забон

ё забонҳое, ки барои ҳар як Давлати иштирокчӣ қобили қабул аст, огоҳ менамояд.

Ҳангоми ҳолатҳои фавқулодда ва дар ҳолати розигии Давлатҳои иштирокчӣ дархостҳо метавонанд ба таври шифохӣ ирсол гарданд, вале онҳо фавран ба шакли хаттӣ тасдиқ карда мешаванд.

15. Дар дархост оид ба расонидани ёрии мутақобилаи ҳуқуқи инҳо зикр карда мешаванд:

а) номи мақоме, ки бо дархост муроҷиат кардааст;

б) моҳияти масъала ва хусусияти тафтишот, таъқиби ҷиноятӣ ё муҳокимаи судӣ, ки дархост бо он вобаста аст, инчунин ном ва функцияи мақоме, ки ин тафтишот, таъқиби ҷиноятӣ ё истехсолотро анҷом медиҳад;

с) мухтасар баён намудани омилҳои мавҷуда, ба истиснои дархост нисбат ба супурдани ҳуҷҷатҳои судӣ;

д) тавсифи ёрии дархостшаванда ва маълумоти муфассал дар хусуси ҳама гуна расмиёти мушахас, ки риояи онро Давлати иштирокчии дархосткунанда мехоҳад таъмин намояд;

е) агар имконпазир бошад, маълумот дар бораи шахсият, ҷои истиқомат ва шаҳрвандии ҳама гуна шахси дахлдор; ва

ғ) мақсади далелҳо, маълумот ё чораҳои дархостшаванда.

16. Давлатҳои иштирокчии дархосткунанда метавонанд маълумоти иловагиро талаб намоян, агар он ҷиҳати иҷрои дархост тибқи қонунгузориҳои дохилии он зарур бошад ё агар ин маълумот иҷрои ин дархостро осон гардонад.

17. Дархост мутобиқи қонунгузориҳои дохилии Давлати иштирокчии дархосткунанда ба андозае, ки ҳилофи қонунгузориҳои дохилии Давлатҳои иштирокчии дархосткунанда намебошад ва аз рӯи имконият вобаста ба расмиёти дар дархост зикргардида иҷро карда мешавад.

18. То ҳадди имконпазир ва тибқи принципҳои асосии дохилӣ, агар ягон шахс дар ҳудуди Давлатҳои ва ӯ бояд ба сифати шохид ё эксперт аз ҷониби мақомоти судии Давлатҳои иштирокчии дигар шунида шавад, давлатҳои иштирокчии аввал метавонанд бо дархости дигар Давлатҳои иштирокчии ба гузаронидани ввдеоалоқа розигӣ диҳад, агар ҳузур доштани ин шахс дар Давлатҳои иштирокчии дархосткунандаи ғайриимкон ё номатлуб бошад. Давлатҳои иштирокчӣ метавонанд ба мувофиқа расанд, ки шунидан

(пурсиш) аз ҷониби мақомоти судии Давлати иштирокчии дархосткунанда бо иштироки намояндагони мақомоти судии Давлатҳои иштирокчии дархостшаванда гузаронида мешавад.

19. Давлати иштирокчии дархосткунанда маълумот ё далелеро, ки аз Давлатҳои иштирокчии дархостшаванда пешниҳод намудааст, бе розигии пешакии Давлатҳои иштирокчии дархостшаванда барои пешбурди тафтишот, таъқиби ҷиноятӣ ё муҳокимаи судӣ интиқол намедихад ва истифода намебарад, ба истиснои он, ки дар дархост зикр гардидааст. Ҳеч чиз дар банди мазкур Давлатҳои иштирокчии дархостшавандаро водор карда наметавонад, ки ҳангоми муҳофизати судӣ маълумот ё далели сафедкунандаи айбдоршавандаро ошкор нанамояд. Дар ин ҳолат, то ошкор намудани маълумот ё далел Давлатҳои иштирокчии дархосткунанда Давлатҳои иштирокчии дархостшавандаро огоҳ мекунад ва агар дар хусуси он дархост гирифта бошад, бо Давлатҳои иштирокчии дархосткунанда машваратҳо мегузаронад. Агар дар ҳолатҳои истисноӣ огоҳонидани пешакӣ ғайриимкон бошад, Давлатҳои иштирокчии дархосткунанда фавран оид ба ошкор шудани маълумот ба Давлатҳои иштирокчии дархостшаванда иттилоъ медиҳад.

20. Давлатҳои иштирокчии дархосткунанда аз Давлатҳои иштирокчии дархостшаванда наметавонад махфияти маҷудият ва моҳияти дархостро талаб намояд, ба истиснои он, ки барои иҷрои ҳуди дархост зарур аст. Агар Давлатҳои иштирокчии дархосткунанда талаботи махфиятро иҷро карда наметавонад, фавран дар ин хусус ба Давлатҳои иштирокчии дархостшаванда иттилоъ медиҳад.

21. Дар ҳолатҳои зайл ёрии мутақобилаи ҳуқуқӣ наметавонад рад карда шавад:

а) агар дархост мутобиқи муқаррароти моддаи мазкур пешниҳод нашуда бошад;

б) агар Давлатҳои иштирокчии дархостшаванда чунин шуморад, ки иҷрои дархост наметавонад ба истиклолият, амният, тартиботи оммавӣ ё дигар мақсаду манфиатҳои ҳаётан муҳими он зарар меоварад;

с) агар қонунгузориҳои дохилии Давлатҳои иштирокчии дархостшаванда ба мақомоти он иҷрои ҳама гуна ҷораҳои дархостшавандаро нисбати ҳама гуна чунин ҷиноятҳо манъ карда

бошад, агар ин гуна ҷиноятҳо мавзӯи тафтишот, таъқиби ҷиноятӣ ё муҳокимаи судӣ шуда, дар доираи юрисдиксияи он бошад;

d) агар иҷрои дархост хилофи низоми ҳуқуқии Давлатҳои иштирокчии дархостшаванда оид ба масъалаи ёрии мутақобилаи ҳуқуқӣ бошад.

22. Давлатҳои иштирокчӣ танҳо дар он асос, ки ҷиноят бо масъалаҳои андоз низ вобаста мебошад, дархост оид ба расонидани ёрии мутақобилаи ҳуқуқиро рад карда наметавонад.

23. Ҳама гуна радкунии расонидани ёрии мутақобилаи ҳуқуқӣ бояд асоснок карда шавад.

24. Давлатҳои иштирокчии дархостшаванда дархостро дар бораи расонидани ёрии мутақобилаи ҳуқуқӣ то ҳадди имконпазир, бо дарназардошти мӯҳлатҳои пешниҳоднамудаи Давлатҳои иштирокчии дархосткунанда, ки дар ҳуди дархост асоснок карда шудаанд, дар мӯҳлати кӯтоҳтарин иҷро мекунад. Давлатҳои иштирокчии дархосткунанда дар бораи пешниҳоди маълумот оид ба мақом ва чараёни чораҳои амалишаванда, ки аз ҷониби Давлати иштирокчии Давлатҳои иштирокчии дархостшаванда ҷиҳдти қонунгардонидани дархости дурусти он қабул шудаанд; мурочиат карда метавонад. Давлати Давлатҳои иштирокчии дархостшаванда оид ба мақом ва чараени иҷрои дархости дуруст ба Давлати Давлатҳои иштирокчии дархосткунанда ҷавоб медиҳад. Давлати Давлатҳои иштирокчии дархостшаванда ба таври фаврӣ Давлати Давлатҳои иштирокчии дархосткунандаро дар хусуси он, ки минбаъд ба ёрии дархостшуда зарурат боқӣ намондааст, огоҳ месозад.

25. Мӯҳлати расонидани ёрии мутақобилаи ҳуқуқӣ аз ҷониби Давлатҳои иштирокчӣ Давлати иштирокчии дархостшаванда дар асоси он, ки ин метавонад ба пешбурди тафтишот, таъқиби ҷинояти ё муҳокимаи судӣ ҳалал расонад, мавқуф гузорад.

26. То лаҳзаи рад кардани иҷрои дархост тибқи банди 21 моддаи мазкур ё мавқуф гузоштани иҷрои он тибқи банди 25 моддаи мазкур Давлатҳои иштирокчӣ Давлати иштирокчии дархостшаванда бо Давлатҳои иштирокчии дархосткунанда ҷиҳати муайян намудани он, ки бе ёри расонида мешавад, дар қадом мӯҳлат ва тибқи қадом шарту шароит сурат мегирад, гузаронидани машваратҳоро зарур медонад. Дар сурати қабул намудани ёрӣ бо чунин шарт Давлатҳои иштирокчии дархосткунанда бояд ҳамаи ин шартҳоро риоя намояд.

27. Бе расонидани зарар чихати татбиқи банди 12 моддаи мазкур шохид, эксперт ё шахси дигаре, ки бо дархости Давлати иштирокчии дархосткунанда чихати додани нишондод дар чараёни истехсолот розиги медихад ё хангоми пешбурди тафтишот, таъкиби чиноятӣ ё мухокимаи судӣ дар худуди Давлати иштирокчии дархосткунанда ёрӣ мерасонад, вобаста ба ҳаракат, беҳаракатӣ ё маҳкумият, ки ба давраи то тарк кардани Давлати иштирокчии дархостшаванда дахл дорад, наметавонад дар ин худуд тахти таъкиби чиноятӣ, нигоҳ доштан дар ҳабси пешакӣ, чазо ё ягон намуди дигари маҳдудкунии озодии шахсии ӯ қарор дошта бошад. Амали чунин кафолати амнияти шахсӣ дар он сурат қатъ мегардад, ки агар шохид, эксперт ё шахси дигар дар муддати понздаҳ рӯзи расман огоҳ карда шуданаш ё дар чараёни қама гуна мӯҳлати байни Давлатҳои иштирокчӣ мувофиқашуда, аз санае, ки чунин шахс дар хусуси ба ҳозирии ӯ эҳтиёҷ надоштани мақомоти судӣ огоҳ гардида, имкон дошт Давлатҳои иштирокчии дархосткунандаро тарк кунанд, вале ихтиёран дар худуди он боқӣ монд ё онро тарк намуда, боз бо хохиши худ баргашта бошад.

28. Харочоти муқаррарӣ вобаста ба иҷрон дархост аз ҷониби Давлатҳои иштирокчии дархосткунанда пардохта мешавад, агар Давлатҳои иштирокчии манфиатдор оид ба тартиби дигар ба мувофиқа нарасида бошанд. Агар иҷрои дархост харочоти назаррас ё ғавқуллоддаро тақозо намояд, пас Давлатҳои иштирокчӣ бо мақсад муайян намудани шартҳое, ки тавассути он дархост иҷро мешавад, инчунин дар бораи тартиби пардохти харочот машварат мегузаронанд.

29. Давлатҳои иштирокчии дархостшаванда:

а) ба Давлатҳои иштирокчии дархосткунанда нусхаҳои маводҳо, ҳуҷжатҳо ё маълумоти ҳукуматиرو, ки дар ихтиёр дорад ва тибқи қонунгузориҳои дохилии он барои дастрасии оммавӣ кушода аст, пешниҳод менамояд,

б) метавонад тибқи салоҳидиди худ ба Давлати иштирокчии дархосткунанда пурра ё қисман ё хангоми риояи чунин шартҳое, ки он зарурӣ мешуморад, нусхаҳои ҳама гуна мавод, ҳуҷжат ё маълумоти ҳукуматиҳои дар ихтиёраш қарордошта ва тибқи қонунгузориҳои дохилии он барои дастрасии оммавӣ пушидаро пешниҳод намояд.

30. Давлатҳои иштирокчӣ хангоми зарурат имконпазириҳои бастании созишнома ва шартномаҳои дучонибаю бисёрҷонибаро

баррасӣ менамоянд, ки ҷавобгӯи мақсадҳои моддаи мазкур буда, таъсирнокии амалии онро таъмин менамоянд ё муқаррароти онро таҳким мебахшанд.

Моддаи 47. Таҳвили истехсоли ҷинойтӣ

Давлатҳои иштирокчӣ имконияти таҳвили мутақобилаи истехсолотро бо мақсади таъқиби ҷинойтӣ вобаста ба ҷинойте, ки ҳамин Конвенсия ҷинойт эътироф намудааст, ҳангоме баррасӣ менамоянд, ки агар чунин таҳвил ба манфиатҳои иҷроии адолати судӣ бошад, аз ҷумла дар ҳолатҳое, ки агар ҷиҳати якҷоя кардани парвандаҳои ҷинойтӣ он ба якҷанд юрисдиксия дахл намояд.

Моддаи 48. Ҳамкорӣ байни мақомоти хифзи ҳуқуқ

1. Давлатҳои иштирокчӣ бо ҳамдигар зич ҳамкорӣ намуда, тибқи низомҳои дохилии ҳуқуқӣ ва маъмурии худ бо мақсади баланд бардоштани самаранокии чораҳои ҳуқуқӣ ҷиҳати мубориза бо ҷинойтҳое, ки ҳамин Конвенсия дар бар гирифтааст, амал мекунанд. Давлатҳои иштирокчӣ, аз ҷумла чунин чораҳои самарбахшро меандешанд:

а) таҳкими усулҳои робита ва ҳангоми зарурат барқарор намудани роҳҳои нави робита байни мақомоти ваколатдор, муассисаҳо ва ҳадамоти онҳо ҷиҳати таъмини босуръату боэътимоди мубодилаи иттилоот оид ба тамоми ҷабҳаҳои ҷинойткорӣ, ки ҳамин Конвенсия дар бар гирифтааст, аз ҷумла, агар Давлатҳои иштирокчӣ манфиатдор зарур шуморанд - дар ҳамбастагӣ бо дигар намудҳои фаъолияти ҷинойтӣ;

б) ҳамкорӣ бо дигар давлатҳои иштирокчӣ дар гузаронидани тафтишот вобаста ба ҷинойтҳое, ки ҳамин Конвенсия дар бар гирифтааст, бо мақсади ошкор намудани:

i) шахсият, ҷои истиқомат ва фаъолияти шахсоне, ки дар содир намудани чунин ҷинойтҳо гумонбар шудаанд ё дигар шахсони ба он алоқаманд;

ii) таҳвили даромад аз ҷинойт ё моликият, ки дар натиҷаи содир намудани чунин ҷинойтҳо ба даст омадаанд;

iii) таҳвили моликият, тачҳизот ё дигар воситаҳо, ки ҳангоми содир намудани ҷинойт истифода шудаанд;

с) дар ҳолатҳои дахлдор пешниҳод намудани миқдори зарурин ашёю мавод бо мақсади таҳлил ё тафтиш;

д) хангоми зарурат мубодилаи маълумот бо Давлатҳои иштирокчии дигар оид ба воситаҳо ва усулҳои мушаххас, ки дар содир намудани ҷинойт истифода мешаванд ва ҳамин Конвенсия дар бар гирифтааст, аз ҷумла истифодаи шаҳодатномаи шахсии қалбақӣ, ҳуҷҷатҳои қалбақию тағйирдодашуда ва дигар воситаҳо барои пинҳон намудани ғайбӣ;

е) мусоидат чихати ҳамроҳсозии самараноки ғайбӣ байни мақомоти ваколатдор, муассисаҳо ва ҳадамоти онҳо, ҳавасмандгардонии мубодилаи кормандон ва дигар экспертон, аз ҷумла хангоми бастанӣ созишнома ва шартномаҳои дучониба байни Давлатҳои иштирокчии манфиатдор;

ғ) мубодилаи иттилоот ва ҳамроҳсозии дигар чораҳои маъмурӣ, ки дар ҳолатҳои дахлдор бо мақсади сари вақт ошкор намудани ҷинойтҳои эътирофнамудаи ҳамин Конвенсия қабул шудааст.

2. Бо мақсади татбиқи амалии Конвенсияи мазкур Давлатҳои иштирокчӣ имконияти бастанӣ созишнома ё шартномаҳои дучониба ё бисёрҷонибаро оид ба ҳамкории бевосита байни - мақомоти ҳифзи ҳуқуқӣ худ баррасӣ менамоянд ва агар чунин созишнома ё шартномаҳо мавҷуд бошанд, кӯшиш мекунанд, ки ба онҳо тағйирот ворид намоянд. Хангоми набудани чунин созишнома ё шартномаҳо байни Давлатҳои иштирокчии дахлдор, онҳо метавонанд ҳамин Конвенсияро чихати ҳамкории байнихамдигарии мақомоти ҳифзи ҳуқуқ бар зидди ҷинойт ба сифати асос баррасӣ намоянд. Хангоми зарурат Давлатҳои иштирокчӣ чихати тавсеаи ҳамкорӣ байни мақомоти ҳифзи ҳуқуқи худ то ҳадди имконпазир аз шартнома ё созишномаҳо, аз ҷумла аз механизмҳои ташкилотҳои байналмилалӣ ё минтақавӣ истифода мекунанд.

3. Давлатҳои иштирокчӣ кӯшиш мекунанд дар доираи имкониятҳои худ, бо мақсади муқовимат бар зидди ҷинойтҳои дар ҳамин Конвенсия зикргардида, ки бо истифодаи технологияҳои муосир содир мешаванд, ҳамкорӣ намоянд.

Моддаи 49. Тафтишоти муштарак

Давлатҳои иштирокчӣ метавонанд имконпазирии бастанӣ созишнома ё шартномаҳои дучониба ё бисёрҷонибаро баррасӣ намоянд, ки дар асоси онҳо вобаста ба парвандаҳо, ки предмети тафтишот, тақбиби ҷинойтӣ ё муҳокимаи судӣ мекунанд ва дар як ё якҷанд давлат баррасӣ мегарданд, мақомоти босалоҳияти

манфиатдори онҳо метавонанд оид ба гузаронидани тафтишоти муштарак мақомот таъсис диҳанд. Ҳангоми набудани чунин созишнома ё шартномаҳо тафтишоти муштарак метавонад дар ҳар ҳолати алоҳида тибқи мувофиқа гузаронида шавад. Давлатҳои иштирокчии дахлдор эҳтироми комили истиқлолияти Давлатҳои иштирокчиро, ки дар ҳудуди он бояд чунин тафтишот гузаронида шавад, таъмин менамоянд.

Моддаи 50. Усулҳои махсуси тафтишот

1. Бо мақсади муборизаи самаранок бар зидди коррупсия ҳар як Давлати иштирокчӣ ба андозае, ки принсипҳои асосии низоми дохилии ҳуқуқии он имконият медиҳад, тибқи шартҳои муқаррарнамудаи қонунгузори дохилии он, дар доираи имкониятҳои худ чунин тадбирҳои меандешад, ки ба мақомоти ваколатдори худ иҷозат медиҳад аз таҳвили назоратшаванда ва ҳангоми зарурат аз дигар усулҳои махсуси тафтишот, аз ҷумла назорати электронӣ ё дигар шаклҳои назорат, инчунин амалиёти агентурӣ дар ҳудуди худ истифода барад ва кӯшиш менамояд, ки далелҳои тавассути чунин усул ҷамъоваришуда барои истифода дар суд иҷозат дода шаванд.

2. Бо мақсади тафтиши ҷиноят, ки ҳамин Конвенсия дар бар гирифтаст, Давлатҳои иштирокчӣ ҳангоми зарурат чихати бастании шартнома ё созишномаҳои дахлдори дуҷониба ё бисёрҷониба оид ба истифодаи чунин усулҳои махсуси тафтишот дар доираи ҳамкорӣ дар сатҳи байналмилалӣ ҳавасманд гардонида мешаванд. Чунин шартнома ё созишномаҳо ҳангоми риояи пурраи принсипи мустақилияти баробари давлатҳо баста ва амалӣ гардида, қатъан мутобиқи шартҳои ҳамин шартнома ё созишномаҳо татбиқ карда мешаванд.

3. Ҳангоми вучуд надоштани шартнома ё созишномаҳои дар банди 2 моддаи мазкур зикршуда қарор оид ба истифодаи чунин усулҳои махсуси тафтишот дар сатҳи байналмилалӣ барои ҳар ҳолати алоҳида қабул гардида, ҳангоми зарурат метавонад шартномаҳои молиявӣ ва яқдигарфаҳмӣ нисбат ба татбиқи юрисдиксияи Давлатҳои иштирокчии манфиатдор ба инбат гирифта шавад.

4. Қарор оид ба истифодаи таҳвили назоратшаванда дар сатҳи байналмилали метавонад бо розигии Давлатҳои иштирокчии манфиатдор чунин усулҳоро, ба монанди боздоштани бор ё

воситаҳо ва кордор нашудан ё пурра ё қисман кашида гирифта ё иваз намудани онро дар бар гирад.

БОБИ V. Чораҳо чихати баргардонидани даромадҳо

Моддаи 51. Муқаррароти умумӣ

Баргардонидани даромадҳо тибқи ҳамин боб принсипи асосии Конвенсияи мазкурро дар назар дорад ва Давлатҳои иштирокчӣ ба таври васеъ байни ҳамдигар ҳамкорӣ намуда, дар ин самт ба якдигар ёрӣ мерасонанд.

Моддаи 52. Пешгирӣ ва ошкор намудани таҳвили даромадҳо аз чиноят

1. Бе расонидани зарар ба моддаи 14 Конвенсияи мазкур ҳар як Давлати иштирокчӣ мутобиқи қонунгузориҳои дохилии худ чунин чораҳо меандешад, то ки тавонад тавассути муассисаҳои молиявии тахти юрисдиксияаш қарордошта шахсияти мизочонро санҷад, чихати муайян намудани шахсияти моликон-бенефициарони воситаҳо, ки дар ҳисобномаҳои маблағҳои ҳаҷман калон ба амонат гузошта шудааст, инчунин нисбат ба ҳисобномаҳои мекушодаи шахсоне, ки дорои ваколатҳои зиёди оммавӣ буданд ё ҳастанд, аъзои оилаи онҳо ё шарикони наздики онҳо ё аз номи ҳама гуна шахсони дар боло зикргардида кушода мешаванд, чораҳои қатъӣ андешад. Чунин чораҳои нисбатан қотеона то ҳадди имкон барои ошкорсозии амалиёти шубҳанок, бо мақсади дар бораи онҳо пешниҳод намудани иттилоот ба мақомоти ваколатдор истифода гардида, набояд чун амали мамонияткунанда ё манъкунандаи пешбурди қори муассисаи молиявӣ бо ҳама гуна мизочи қонунӣ маънидод карда шаванд.

2. Бо мақсади мусоидат ва татбиқи чораҳои пешбиниамудай банди 1 ҳамин модда ҳар як Давлати иштирокчӣ мутобиқи қонунгузориҳои дохилии худ ва дастури амал қарор додани ташаббусҳои дахлдори ташкилотҳои минтақавӣ, байниминтақавӣ ва бисёртарафа оид ба муқовимат бар зидди қонунӣ гардонидани воситаҳои пулӣ:

а) мутаносибан ба он гурӯҳи шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ, ки нисбати ҳисобномаҳои онҳо муассисаҳои молиявии тахти юрисдиксияаш қарордошта имкон дорад чораҳои нисбатан қотеонаи назоратро истифода баранд, оид ба навъи ҳисобномаҳо ва

амалиёте, ки ба онҳо бояд таваччӯхи махсус зоҳир гардад, доир ба чораҳои дахлдори кушодан ва пешбурди ҳисобномаҳо, инчунин пешбурди ҳисобот оид ба ҳисобномаҳое, ки бояд нисбати чунин ҳисобномаҳо қабул гардад, нишондодҳои тавсиявиро таҳия менамояд;

б) дар ҳолатҳои дахлдор муассисаҳои молиявии таҳти юрисдиксияш қарордоштаро бо дархости Давлати иштирокчиидигар Давлати иштирокчӣ ё бо ташаббуси шахсии худ дар бораи шахсияти шахсони мушаххаси воқеӣ ё ҳуқуқӣ, ки нисбати ҳисобномаҳои онҳо чунин муассисаҳо истифодаи чораҳои нисбатан қатъии назоратро дар назар доранд, илова бар он шахсоне, ки шахсияти онҳоро муассисаҳои молиявӣ метавонанд бо тартиби дигар муайян намоянд, огоҳ месозад.

3. Мутобиқи банди 2 моддаи мазкур ҳар як Давлати иштирокчӣ тадбирҳо меандешад, ки муассисаҳои молиявии он дар доираи мӯҳлатҳои дахлдор ҳисобот оид ба ҳисобномаҳо ва амалиётро, ки шахсони дар банди 1 ҳамин модда зикрфта ба онҳо алоқаманд мебошанд ва он ба қадри имкон дар бораи шахсияти мизочон, инчунин молики бенефисиар маълумотро дар бар мегирад, нигоҳ доранд.

4. Бо мақсади пешгирӣ ва ошкор соختани интиқоли даромадҳо аз ҷинойт, ки ҳамин Конвенсия ҷинойт эътироф намудааст, ҳар як Давлати иштирокчӣ тавассути мақомоти танзимиву назоратии худ ҷиҳати огоҳ намудани муассисаҳои бонкҳое, ки воқеан вучуд надоранд ва аз тарафи ягон гурӯҳи молиявӣ аффилятсия нашудаанд, чораҳои зарурӣ ва амалӣро татбиқ менамояд. Ғайр аз ин, Давлатҳои иштирокчӣ метавонанд имконоти муқаррар намудани талаботи дохил нашудани муассисаҳои молиявии худро ба муносибатҳои корреспондентии бонкӣ ё давом додани чунин муносибатҳоро баррасӣ намояд, инчунин аз барқарор кардани муносибатҳо бо муассисаҳои хориҷии молиявӣ, ки дар онҳо истифодаи ҳисобномаҳо аз ҷониби бонкҳои воқеан вучуд надоранд ва аз тарафи ягон гурӯҳи молиявӣ аффилятсия нашуда иҷозат дода шудааст, канорагирӣ кунанд.

5. Ҳар як Давлатҳои иштирокчӣ мутобиқи қонунгузории дохилии худ имконияти таъсиси низомҳои самаранокро, ки ошкор намудани маълумоти молиявиро нисбати шахсони мансабдори оммавии дахлдор пешбинӣ менамоянд, баррасӣ намуда, барои риоя накардани ин талабот мучозоти заруриро муқаррар менамояд. Ҳар

як Давлатҳои иштирокчи инчунин имконияти андешидани чораҳои баррасӣ менамояд, ки ба мақомоти ваколатдораш барои мубодилаи маълумот бо дигар мақомоти ваколатдор тақозо мегарданд, агар ин барои пешбурди тафтишот, арзи ҳуқуқҳо ва қабули чораҳо чихати баргардонидани даромадҳо аз ҷиояти эътирофнамудаи ҳамин зарур бошад.

6. Ҳар як Давлати иштирокчи чунин чораҳои меандешад, ки имкон медиҳад мутобиқи қонунгузориҳои дохилии худ талабот муқаррар намояд, ки шахсони мансабдори оммавии дахлдор, ки ба ин ё он ҳисобномаи молиявӣ дар ягон кишвари хориҷӣ манфиатдор мебошанд ё ҳуқуқи имзо ё дигар ваколат доранд, дар баъзе ҳолатҳо ба таври дахлдор ба мақоми ваколатдор иттилоот диҳанд ва вобаста ба ҳамин ҳисобномаҳо ҳисоботи заруриро пеш баранд. Чунин чораҳо инчунин барои иҷро накардани ҳамин талабот истифодаи ҷазоро пешбинӣ менамоянд.

Моддаи 53. Чораҳои барои бавосита баргардонидани амвол

Ҳар як Давлати иштирокчи мутобиқи қонунгузориҳои дохилии худ:

а) чунин чораҳои меандешад, ки метавонад ба дигар Давлатҳои иштирокчи иҷозат диҳад, ки ба судҳои худ оид ба муқаррар намудани титули ҳуқуқӣ ё ҳуқуқи моликият ба амволи дар натиҷаи ин ё он ҷиоят бадастомада, ки ҳамин Конвенсия ҷиоят эътироф намудааст, даъвоҳои граҷданӣ пешниҳод кунад;

б) инчунин чораҳои меандешад, ки метавонад ба судҳои худ имконият диҳад нисбати шахсони содирнамудаи ҷиоят, ки ҳамин Конвенсия ҷиоят эътироф намудааст, дастур диҳад, ки ҷубронпулӣ ё ҷуброни зарари дар натиҷаи содир гардидани чунин ҷиоят расонидашударо ба дигар Давлати иштирокчи пардозанд;

с) чунин чораҳои меандешад, ки метавонад ба судҳои худ ё мақоми ваколатдор имконият диҳад, ки хангоми қабули қарор дар бораи мусодира талаботи дигар Давлатҳои иштирокчи ҳамчун молики қонунии амволе, ки дар натиҷаи ин ё он ҷиоят ба даст омадааст ва ҳамин Конвенсия дар бар мегирад, эътироф намояд.

Моддаи 54. Механизми кашиди гирифтани амвол тавассути ҳамкориҳои байналмилалӣ оид ба коррупсия

1. Ҳар як Давлати иштирокчи бо мақсади фароҳам овардани ёрии мутақобилаи ҳуқуқӣ мутобиқи моддаи 55 ҳамин Конвенсия

нисбати амволе, ки дар натиҷаи содир намудани ин ё он ҷинойт ба даст омадааст ва ҳамин Конвенсия ҷинойт эътироф намудааст, ё хангоми содир намудани чунин ҷинойт истифода шудааст, мутобиқи қонунгузории дохилии худ:

а) чунин чораҳои меандешад, ки метавонад ба мақомоти ваколатдори худ имконият диҳад қарори дар хусуси мусодира баровардаи суди дигар Давлати иштирокчиро иҷро намояд;

б) чунин чораҳои меандешад, ки метавонад ба мақоми ваколатдори худ имконият диҳад хангоми қабули қарори суд вобаста ба ҷинойти қонунигардонии воситаҳои пулӣ ё чунин ҷинойтҳои дигар, ки метавонад таҳти юрисдиксияи он қарор гирад, ё хангоми истифодаи дигар расмиёте, ки қонунгузории дохилии он иҷозат медиҳад, дар доираи юрисдиксияи худ дар бораи мусодираи чунин амволи сохти (баромади) хориҷӣ қарор қабул кунад; ва

с) масъалаи андешидани чунин чораҳои баррасӣ намояд, ки имкон медиҳад чунин амвол бе баровардани ҳукм, дар доираи муҳофизати судӣ оид ба парвандаи ҷинойтӣ, хангоме, ки ҷинойткор наметавонад бо сабаби ғавт, пинҳон шудан ё ҳозир набудан ё дигар ҳолатҳои дахлдор таъқиб гардад, мусодира карда шавад.

2. Ҳар як Давлати иштирокчӣ бо мақсади пешниҳод намудани ёрии ҳуқуқи тибқи дархосте, ки дар асоси банди 2 моддаи 55 ҳамин Конвенсия ирсол гардидааст, мутобиқи қонунгузории дохилии худ:

а) чунин чораҳои меандешад, ки метавонад ба мақоми ваколатдори худ имконият диҳад ҷиҳати иҷрои қарор дар хусуси боздоштан ё ба ҳабс гирифтани амвол, ки суд ё мақоми ваколатдори дигар Давлати иштирокчии дархосткунанда қабул намудааст ва дар он асосҳои оқилона мавҷуд буда, ба Давлати иштирокчии дархостшаванда имконият медиҳад тахмин намояд, ки барои қабули чунин чораҳои асосҳои кофӣ мавҷуданд ва нисбати ҳамин амвол ниҳоят мутобиқи мақсадҳои банди 1 ҳамин модда қарор оид ба мусодира бароварда мешавад, амволро боздорад ё ба ҳабс гирад;

б) чунин чораҳои меандешад, ки метавонад ба мақоми ваколатдори худ имконият диҳад мувофиқи дархосте, ки дар он асосҳои оқилона мавҷуд буда, ба Давлати иштирокчии дархостшаванда имкон медиҳад тахмин намояд, ки барои андешидани чунин чораҳои асосҳои кофӣ мавҷуданд ва нисбати ҳамин амвол ниҳоят мувофиқи мақсадҳои банди 1 ҳамин модда дар

бораи мусодира қарор бароварда мешавад, амволро боздорад ё ба ҳабс гирад; ва

с) дар хусуси қабули чораҳои иловагӣ масъаларо баррасӣ менамояд. То ин ки ба мақомоти ваколатдори худ имконият диҳад амволро бо мақсади мусодира ҳифз намояд, мисол, дар асоси қарори хориҷӣ дар хусуси ба ҳабс гирифтани ӯ пешниҳоди айбдоркунии ҷинояти барои ба даст овардани ҷунин амвол.

Моддаи 55. Ҳамкории байналмилалӣ бо мақсади мусодира

1. Давлати иштирокчӣ, ки аз дигар Давлати иштирокчӣ, ки ин ё он ҷиноят таҳти юрисдиксияи он қарор дорад ва ҳамин Конвенсия ҷиноят эътироф намудааст, дар хусуси мусодираи даромад аз ҷиноят, амвол, таҷҳизот ва дигар воситаҳои содир намудани ҷинояти дар банди 1 моддаи 31 ҳамин Конвенсия зикргардидаи дар ҳудуди он қарордошта дархост гирифтааст, то ҳадде, ки дар доираи низоми ҳуқуқи дохилии он имконпазир аст:

а) ин дархостро бо мақсади баровардани қарор дар хусуси мусодира ба мақоми ваколатдори худ ирсол медорад ва ҳангоми баровардани ҷунин қарор иҷрои онро таъмин мекунад; ё

б) қарор дар бораи мусодираро, ки суд дар ҳудуди Давлати иштирокчии дархосткунанда мутобиқи банди 1 моддаи 31 ва банди 1b моддаи 54 ҳамин Конвенсия баровардааст; бо мақсади иҷро тибқи ҳаҷми дар дархост зикргардида ва тибқи ҳамон андозаи даромад аз ҷунин ҷиноят, амвол, таҷҳизот ва дигар воситаҳои содир намудани ҷинояти дар банди 1 моддаи 31 зикргардида, ки дар ҳудуди Давлатҳои иштирокчии дархостшаванда қарор дорад, ба мақоми ваколатдори худ ирсол менамояд.

2. Баъди гирифтани дархости ирсолнамудаи дигар Давлатҳои иштирокчӣ, ки ин ё он ҷинояти эътирофнамудаи ҳамин Конвенсия таҳти юрисдиксияи он қарор дорад, Давлатҳои иштирокчии дархостшаванда барои ошкор намудан, назорат, боздоштан ё ҳабси даромадҳо аз ҷиноят, амвол, таҷҳизот ё дигар воситаҳои содир намудани ҷинояти дар банди 1 моддаи 31 ҳамин Конвенсия зикршуда, бо мақсади мусодираи минбаъда чораҳо меандешад ва дар ин ҳусус ё аз ҷониби давлатҳои иштирокчии дархосткунанда ё мувофиқи дархост дар асоси банди 1 ҳамин модда аз ҷониби Давлатҳои иштирокчии дархостшаванда қарор бароварда мешавад.

3. Муқаррароти моддаи 46 ҳамин Конвенсия нисбат ба ҳамии модда mutates mutandis татбиқ мегардад. Илова ба маълумоти дар банди 15 моддаи 46 зикргардида дархости, дар асоси ҳамин модда ирсолгардида метавонад инхоро дар бар гирад:

а) нисбат ба дархости пешбиниамудаи банди 1 ҳамин модда - руйихати (тасвири) амволе, ки бояд мусодира шавад, аз ҷумла то ҳадди имконпазир маълумот дар бораи маҳали ҷойгиршавии он ва агар имкон бошад - арзиши баҳодихии амвол ва ариза бо зикри далелҳое, ки ба он Давлати иштирокчии дархосткунанда истинод менамояд ва он ба Давлати иштирокчии дархостшаванда имкон медихад, ки мутобиқи қонунгузории дохилии худ қарор қабул намояд;

б) нисбат ба дархости пешбиниамудаи банди 16 ҳамин модда - нусхаи аз нигоҳи ҳуқуқӣ иҷозатшудаи қарор дар хусуси мусодира, ки Давлати иштирокчии дархосткунанда додааст ва дархост ба он асос ёфтааст, ариза бо зикри далелҳо ва маълумот оид ба ҳаҷми иҷрои дархостшавандаи қарор, ариза, ки дар он чораҳои андешидаи Давлати иштирокчии дархосткунанда ҷихати ирсали огоҳиномаи дахлдор ба тарафҳои бовиҷдони сеюм зикр мегардад, ва таъмини риояи расмиёти дахлдори ҳуқуқӣ ва ариза дар хусуси он, ки қарор оид ба мусодира ниҳой мебошад;

с) нисбат ба дархости пешбиниамудаи банди 2 ҳамин модда - ариза бо зикри далелҳое, ки Давлатҳои иштирокчии дархосткунанда ба он истинод менамояд ва инъикоси чораҳои дархостшаванда, инчунин агар мавҷуд бошад - нусхаи аз нигоҳи ҳуқуқӣ иҷозатшудаи қароре, ки дархост ба он асос ёфтааст.

4. Қарор ё чораҳои пешбиниамудаи бандҳои 1 ва 2 ҳамин модда аз ҷониби Давлатҳои иштирокчии дархостшаванда мутобиқи муқаррароти қонунгузории дохилии он ва меъёри муурофиавӣ ё ҳама гуна созишномаҳои дучониба ё бисёрҷониба ё шартномаҳое, ки тибқи онҳо он метавонад нисбат ба Давлатҳои иштирокчии дархосткунанда алоқаманд бошад ва хангоми риоя намудани он қабул карда мешавад.

5 Ҳар як Давлати иштирокчи ба Муншии умумии Созмони Милали Муттаҳид матни қонун ва қоидаҳоро, ки иҷрои муқаррароти ҳамин моддаро таъмин менамояд, инчунин матни ҳама гуна тағйироти минбаъда ба чунин қонун ва қоидаҳо ё шарҳи (тавсифи) онхоро пешниҳод менамояд.

6. Агар Давлатҳои иштирокчи барои андешидани чораҳои дар банди 1 ва 2 ҳамин модда зикргардида мавҷуд будани шартномаи дахлдорро қайдун шарт кунад, пас ҳамин Давлатҳои иштирокчи ҳамин Конвенсияро ҳамчун асоси шартномавӣ ҳуқуқи зарури қифоя баррасӣ менамояд.

7. Мутобиқи ҳамин модда ҳамкорӣ метавонад рад карда шавад ё чораҳои таъминкунанда метавонанд бардошта шаванд, агар Давлати иштирокчии дархостшаванда сари вақт далаҳои қофиро ба даст наорад ё агар амвол дорои арзиши ҳадди ақал бошад.

8. Барои аз байн бардоштани ҳама гуна чораҳои таъминкунанда, ки мутобиқи ҳамин модда қабул шудааст, Давлатҳои иштирокчии дархостшаванда дар сурати имконпазир ба тарафи Давлатҳои иштирокчии дархосткунанда имконият фароҳам меорад, ки вачҳои худро ба манфиати идома додани иҷрои чунин чораҳо баён намояд.

9. Муқаррароти ҳамин модда набояд тарзе тавзеҳ дода шавад, ки ба ҳуқуқи тарафҳои сеюми бовиҷдон зарар ворид намояд.

Моддаи 56. Ҳамкорӣҳои махсус

Бе расонидани зарар ба қонунгузориҳои дохилии худ ҳар як Давлати иштирокчи қўшиш менамояд чораҳои андешад, ки ба ӯ имконият медиҳад бе расонидани зарар барои тафтиши худ, таъқиби ҷинояти ё муҳокимаи судӣ оид ба даромад аз ҷинояти эътирофнамудаи ҳамин Конвенсия ба дигар Давлатҳои иштирокчи бе дархости пешакӣ иттилоот пешниҳод намояд, агар зарур шуморад, ки ифшои чунин иттилоот метавонад ба Давлатҳои иштирокчӣ, ки онро мегирад, ҷихати оғоз намудани тафтиш, таъқиби ҷиноятӣ ё муҳокимаи судӣ мусоидат менамояд ё метавонад боиси аз ҷониби ҳамин Давлатҳои иштирокчи мутобиқи ҳамин боби Конвенсия ирсол намудани дархост гардад.

Моддаи 57. Баргاردонидани активҳо ва ихтиёрдориҳои онҳо

1. Амволеро, ки Давлати иштирокчи дар асоси моддаи 31 ё моддаи 55 ҳамин Конвенсия мусодира намудааст, ҳамин Давлати иштирокчи мутобиқи муқаррароти ҳамин Конвенсия ё қонунгузориҳои дохилии худ, аз ҷумла мутобиқи банди 3 ҳамин модда бо роҳи баргاردонии ҷунки амвол ба соҳибмулки қаблӣ ихтиёрдорӣ менамояд.

2. Ҳар як Давлати иштирокчи мутобиқи принсипҳои қонунгузориҳои дохилии худ чунин чораҳои қонунгузорӣ ва дигар

чораҳо меандешад, ки метавонад ба мақомоти ваколатдори худ, агар онҳо мувофиқи дархости ирсолнамудаи дигар Давлати иштирокчӣ, тибқи ҳамин Конвенсия, бо дарназардошти ҳуқуқи тарафҳои сеюми бовиҷдонона амал кунанд, имконият диҳад, ки амволи мусодирашударо баргардонанд.

3. Мутобиқи моддаҳои 46 ва 55 ҳамин Конвенсия ва бандҳои 1 ва 2 ҳамин модда Давлати иштирокчии дархостшаванда:

а) хангоми тасарруфи маблағҳои оммавӣ ё қонунигардонии маблағҳои оммавии тасарруфшуда, чуноне, ки дар моддаҳои 17 ва 23 ҳамин Конвенсия зикр гардидааст, агар мусодираро мутобиқи моддаи 55 дар асоси қарори ниҳоии суд, ки дар Давлати иштирокчии дархосткунанда бароварда шудааст, анҷом дода бошад ва ин талабот метавонад аз ҷониби Давлати иштирокчии дархостшаванда аз байн бардошта шавад, - амволи мусодирашударо ба Давлати иштирокчии дархосткунанда бармегардонад;

б) нисбат ба даромад аз ҳама гуна ҷинойти дигар, ки ҳамин Конвенсия дар бар мегирад, агар мусодираро мутобиқи моддаи 55 ҳамин Конвенсия ва дар асоси қарори ниҳоии баровардаи суди Давлати иштирокчии дархосткунанда анҷом дода бошад ва ин талаботро Давлати иштирокчии дархостшаванда метавонад аз байн бардорад - амволи мусодирашуда ба Давлати иштирокчии дархосткунанда баргардонидани мешавад, агар Давлати иштирокчии дархосткунанда оқилона ба Давлати иштирокчии дархостшаванда ҳуқуқи моликияти қаблан доштаашро ба чунин амволи мусодирашуда исбот намояд ё агар Давлати иштирокчии дархостшаванда зиёни ба Давлати иштирокчии дархосткунанда ба сифати асос барои баргардонидани амволи мусодирашуда расонидаро эътироф намояд;

с) дар ҳамаи дигар ҳолатҳо дар навбати аввал масъалаи баргардонидани амволи мусодирашуда ба Давлати иштирокчии дархосткунанда, баргардонидани чунин амвол ба соҳибмулки қонунии қаблии ҳамин амвол ё пардохти ҷуброн ба онҳо, ки аз ҷинойт ҷабр дидааст, баррасӣ карда мешавад.

4. Дар ҳолатҳои дахлдор, агар Давлатҳои иштирокчӣ қарори дигар қабул накунанд, Давлати иштирокчии дархостшаванда метавонад хароҷоти оқилонаи дар ҷараёни таҳқиқ таъкиби ҷинойтӣ ё муҳокимаи судӣ расонидашударо, ки боиси баргардонидани

амволи мусодирашуда гардидааст ё харочоти ихтиёрдории онро мутобиқи ҳамин модда аз ҳисоб барорад.

5. Дар ҳолатҳои дахлдор Давлатҳои иштирокчӣ метавонанд имконпазирии вобаста ба ҳар ҳолати алоҳида бастанӣ созишнома ё шартномаҳои барои ҳам қобили қабулро оид ба ихтиёрдории ниҳонии амволи мусодирашуда махсус баррасӣ намоянд.

Моддаи 58. Воҳидҳо барои ҷамъоварии иттилооти оперативии молиявӣ

Давлатҳои иштирокчӣ бо мақсади пешгирии интиқоли даромадҳо аз ҷинойт, ки мутобиқи ҳамин Конвенсия ҷинойт эътироф шудааст ва мубориза бар зидди онҳо, инчунин мусоидат ҷиҳати истифодаи роҳи усули кашода гирифтани ҷунин даромадҳо ҳамкорӣ менамоянд ва бо ин мақсад оид ба таъсиси воҳид ҷиҳати ҷамъоварии иттилооти оперативии молиявӣ масъаларо баррасӣ мекунанд ва ин мақом барои ба даст овардан, таҳлил ва ба мақомоти ваколатдор ирсол намудани иттилоот дар хусуси амалиёти шубҳаноки молиявӣ масъул мебошад.

Моддаи 59. Созишнома ва шартномаҳои дучониба ё бисёрҷониба

Давлатҳои иштирокчӣ имконпазирии бастанӣ созишнома ё шартномаҳои дучониба ё бисёрҷонибаро ҷиҳати баланд бардоштани ҳамкориҳои байналмилалӣ, ки мутобиқи ҳамин Конвенсия анҷом дода мешавад, баррасӣ менамоянд.

БОБИ VI. Қӯмаки техникӣ ва мубодилаи иттилоот

Моддаи 60. Тарбияи кадрҳо ва қӯмаки техникӣ

1. Ҳар як Давлати иштирокчӣ, агар зарур бошад, барномаҳои мушаххаси омодагии кормандони худро, ки барои пешгирии коррупсия ва мубориза бар зидди он масъулият доранд, таҳия мекунанд, амалӣ менамояд ё такмил медиҳад. Ҷунин барномаҳои тарбияи кадрҳо метавонанд соҳаҳои зайлро низ дар бар гирад:

а) андешидани ҷораҳои муассир оид ба пешгирӣ, ошкор намудан ва таҳқиқи кирдорҳои коррупсионӣ, инчунин андешидани ҷазо барои онҳо ва мубориза бар зидди онҳо, аз ҷумла бо истифода аз усули ҷамъоварии далел ва тафтиш;

b) фароҳам овардани нерӯ дар соҳаи таҳлил ва банақшагирии сиёсати стратегии муқовимат ба коррупсия;

c) тарбияи кормандони мақомоти ваколатдор оид ба масъалаҳои таҳияи дархост дар бораи ёрии мутақобилаи ҳуқуқӣ, ки талаботи ҳамин Конвенсияро қонеъ мегардонад;

d) арзёбӣ ва таҳкими муассисаҳо, идоракунии ҳадамоти оммавӣ ва идоракунии маблағҳои молиявии оммавӣ, аз ҷумла хариди оммавӣ ва бахши хусусӣ;

e) пешгирии интиқоли даромадҳо аз ҷинойт эътироф намудааст, инчунин кашида гирифтани ҷунин даромадҳо;

f) ошкор намудан ва боздоштани амалиёт оид ба интиқоли даромадҳое, ки аз ҷинойт ба даст омадааст ва ҳамин Кодекс ҷинойт эътироф намудааст;

g) пайгирии интиқоли даромадҳо аз ҷинойт, ки ҳамин Конвенсия ҷинойт эътироф намудааст ва усуле, ки барои интиқол, пинҳон ё махфӣ нигоҳ доштани ҷунин даромадҳо истифода бурда мешаванд;

h) усул ва механизмҳои дахлдор ва муассири ҳуқуқӣ ва маъмурий, ки ба кашида гирифтани даромади бо роҳи ҷинойт бадастомада мусоидат менамояд ва ҳамин Конвенсия ҷинойт эътироф намудааст.

Дар бораи усули истифодашаванда чихати хифзи ҷабрдидагон ва шохидоне, ки бо мақомоти судӣ ҳамкорӣ мекунанд; ва

i) тарбияи кормандон оид ба масъалаҳои марбут ба қоидаҳои миллӣ ва байналмилалӣ, инчунин омӯхтани забонҳо.

2. Давлатҳои иштирокчӣ бо дарназардошти имкониятҳои худ масъалаҳои ба ҳамдигар расонидани кумаки васеи техникӣ, махсусан ба манфиати кишварҳои рӯ ба инкишоф, вобаста ба нақша ва барномаҳои дахлдори онҳо, оид ба мубориза бар зидди коррупсия, аз ҷумла дастгирии моддӣ ва тарбияи кадрҳо дар соҳаҳои дар банди 1 ҳамин модда зикргардида, инчунин тарбияи кадрҳо ва расонидани кумак ва мубодилаи таҷриба ва донишҳои махсусро баррасӣ менамоянд, ки ин ба ҳамкорихои байналмилалӣ байни Давлатҳои иштирокчӣ оид ба масъалаҳои супоридан ва ёрии ҳуқуқии мутақобила мусоидат менамояд.

3. Давлатҳои иштирокчӣ ҳангоми зарурат азму талоши худро, ки ба ҳарчи бештар баланд бардоштани самарабахшии чораҳои амалӣ ва таълимӣ дар соҳаҳои байналмилалӣ ва минтақавӣ нигаронида

шудааст, дар доираи созишнома ва шартномаҳои дахлдори дучониба ва бисёрчониба фаъол мегардонанд.

4. Давлатҳои иштирокчи мутобиқи дархост имконпазирии мусоидати байнихамдигариро чихати арзёбӣ, таҳқиқот, таҳияи коркардҳо марбут ба навъ, сабаб, оқибат ва хароҷоти коррупсия дар кишварҳои дахлдори худ бо мақсади бо иштироки мақомоти ваколатдор ва чомеа таҳия намудани стратегия ва нақшаи фаъолият бар зидди коррупсия баррасӣ хоҳанд кард.

5. Барои мусоидат чихати кашида гирифтани даромади бо роҳи ҷиноят бадастомада, ки ҳамин Конвенсия ҷиноят эътироф намудааст, Давлатҳои иштирокчи метавонанд бо роҳи ба ҳамдигар пешниҳод намудани номи экспертҳо, ки кодиранд барои ноил шудан ба ин мақсадҳо ёрӣ кунанд, ҳамкорӣ намоянд.

6. Давлатҳои иштирокчи имконпазирии истифодаи конференсияҳо ва семинарҳои субминтақавӣ; минтақавӣ ва байналмилалиро барои мусоидат ба ҳамкорӣ ва кумаки техникӣ, хавасмандгардонии муҳокимаи проблемаҳои муштараку муфид, аз ҷумла проблемаҳои махсус ва эҳтиёҷоти кишварҳои рӯ ба инкишоф иқтисоди гузарандаро баррасӣ менамоянд.

7. Давлатҳои иштирокчи бо мақсади мусоидати молиявӣ ба азму талоши кишварҳои рӯ ба инкишоф ва кишварҳои дорои иқтисоди гузаранда оид ба татбиқи ҳамин Конвенсия тавассути татбиқи барнома ва лоихаҳо дар соҳаи кумаки техникӣ имконпазирии таъсисн механизмҳои ихтиёриро баррасӣ менамояд.

8. Ҳар як Давлати иштирокчи бо мақсади мусоидат чихати идоракунии татбиқи барномаҳо ва лоихаҳо дар кишварҳои рӯ ба инкишоф барои татбиқи ҳамин Конвенсия имконпазирии ҷудо намудани саҳми ихтиёриро барои эҳтиёҷоти Раёсати Созмони Милали Муттаҳид оид ба маводи нашъаовар ва ҷиноят баррасӣ менамоянд.

Моддаи 61. Ҷамъоварӣ ва таҳлили иттилоот оид ба коррупсия ва мубодилаи ҷунин иттилоот

1. Ҳар як Давлати иштирокчи бо машварат бо экспертҳо имконияти гузаронидани таҳлили равандро дар соҳаи коррупсия дар ҳудуд худ, инчунин шароитеро, ки дар он ҳукукқвайронкуниҳои коррупсионӣ содир мегарданд, баррасӣ менамояд.

2. Давлатҳои иштирокчӣ, ҳангоми зарурат, бо мақсади таҳияи мафҳумҳои умумӣ, стандартҳо ва методология имконпазирии тавсеан маълумоти оморӣ, донишҳои аналитикӣ марбут ба корпусия ва иттилоот, аз ҷумла оид ба навҳои амалияи зарурӣ чихати пешгирии коррупсия ва мубориза бар зидди он мубодилаи иттилоотро байни худ ва тавассути созмонҳои байналмилалӣ ва минтақавӣ баррасӣ менамоянд.

3. Ҳар як Давлати иштирокчӣ имконпазирии назорати сиёсати худ ва чораҳои амалиро оид ба мубориза бар зидди корпусия, инчунин арзёбии самарабахшӣ ва муассирии онҳоро баррасӣ менамояд.

Моддаи 62. Чораҳои дигар: татбиқи ҳамин Конвенсия тавассути рушди иқтисодӣ ва кумаки техникӣ

1. Давлатҳои иштирокчӣ то ҳадди имконпазир барои татбиқи оптималии ҳамин Конвенсия тавассути ҳамкориҳои байналмилалӣ, бо дарназардошти оқибатҳои манфии коррупсия дар маҷмӯъ барои ҷомеа, аз ҷумла барои рушди устувор чораҳо меандешанд.

2. Давлатҳои иштирокчӣ то ҳадди имконпазир дар ҳамоҳангӣ бо ҳамдигар, инчунин созмонҳои байналмилалӣ ва минтақавӣ барои корҳои зайл чораҳои мушаххас меандешанд:

а) фаъол сохтани ҳамкориҳои худ дар сатҳҳои мухталиф бо кишварҳои рӯ ба инкишоф бо мақсади таҳкими имкониятҳои ин кишварҳо дар соҳаи пешгирии коррупсия ва мубориза бар зидди он;

б) тавсеаи кумаки моддию молиявӣ бо мақсади дастгирин азму талоши кишварҳои рӯ ба инкишоф оид ба пешгирии самарабахши коррупсия ва мубориза бар зидди он ва расонидани ёрӣ ба онҳо чихати татбиқи муваффақонаи ҳамин Конвенсия;

с) расонидани кумаки техникӣ ба кишварҳои рӯ ба инкишоф ва кишварҳои дорой иқтисоди гузаранда бо мақсади мусоидат чихати қонсгардонии эҳтиётоти онҳо вобаста ба татбиқи ҳамин Конвенсия. Бо ин мақсад Давлатҳои иштирокчӣ кӯшиш мекунанд ба таври мунтазам саҳмҳои дахлдори ихтиёро ба ҳисобномае, ки ба таври мушаххас барои ин мақсад Созмони Милали Муттаҳид дар механизми маблағгузорӣ таъсис додааст, гузаронанд; Давлатҳои иштирокчӣ ҳамчунин метавонанд мутобиқи қонунгузориҳои дохилии худ ва муқаррароти ҳамин Конвенсия имконпазирии ба ҳисобномаи зикргардида гузаронидани ҳиссаи дахлдори пулӣ ё арзиши

дахлдори даромад аз чиноят ё амволро, ки мутобиқи муқаррароти ҳамин Конвенсия мусодира шудааст, гузаронанд;

д) ҳавасмандгардонӣ ва боваркунонии дигар давлатҳо ва муассисаҳои молиявӣ чихати дар ҳолатҳои дахлдор ҳамроҳшавии онҳо барои амалисозии ҳамин азму талошҳо, ки дар асоси ҳамин модда анҷом дода мешавад, аз ҷумла бо роҳи таъмини кишварҳои рӯ ба инкишоф бо ҳаҷми бештари барномаҳои тарбияи кадрҳо ва таҷҳизоти муосир бо мақсади аз ҷониби ин давлатҳо ноил гардидан ба мақсадҳои ҳамин Конвенсия.

3. То ҳадди имконпазир ин чораҳо ба ӯҳдадорҳои дахлдори вобаста ба кумаки хориҷӣ ё дигар шартномаҳо оид ба ҳамкории молиявӣ, ки дар сатҳҳои дучониба, минтақавӣ ё байналмилалӣ бафта шудаанд, зарар намерасонад.

4. Давлатҳои иштирокчӣ метавонанд дар бораи кумаки моддию техникаӣ, бо дарназардошти шартҳои молиявӣ, ки барои таъмини самарабахшии ҳамкории байналмилалӣ зарур буда, ҳамин Конвенсия пешбинӣ намудааст, инчунин чихати пешгирӣ ва ошкор намудани коррупсия ва мубориза бар зидди он созишнома ё шартномаҳои дучониба ё бисёрҷонибаро ба имзо расонанд.

БОБИ VII. Механизми татбиқи Конвенсия

Моддаи 63. Конференсияи Давлатҳои иштирокчии Конвенсия

1. Тибқи ҳамин Конвенсия бо мақсади тавсеаи имконияти иштирокчӣ ва ҳамкорӣ байни онҳо чихати ноил шудан ба мақсадҳои муррарнамудаи ҳамин Конвенсия, инчунин мусоидат барои татбиқи ҳамин Конвенсия ва назорати чараёни татбиқи он Конференсияи давлатҳои иштирокчии Конвенсия таъсис дода мешавад.

2. Муншии умумии Созмони Милали Муттаҳид Конференсияи Давлатҳои иштирокчиро дар муҳлати на дертар аз як соли эътибор пайдо кардани ҳамин Конвенсия даъват менамояд. Минбаъд мутобиқи қоидаҳои расмиёте, ки Конференсияи Давлатҳои иштирокчӣ қабул кардааст, ҷаласаҳои навбатии Конференсия доир мегарданд.

3. Конференсияи Давлатҳои иштирокчӣ қоидаҳои расмиёт ва қоидаҳоеро, ки иҷрои иамудҳои фаъолиятро танзим менамоянд ва дар ҳамин модда зикр гардидаанд, аз ҷумла қоидаҳои марбут ба

ичозатдиҳӣ ва иштироки нозирон ва пардохти харочотро, ки ҳангоми иҷрои ҳамин навъи фаъолиятсурат гирифтааст, қабул мекунад.

4. Конференсияи Давлатҳои иштирокчи намудҳои фаъолият, расмиёт ва усули корхоро, ки барои ноил шудан ба мақсадҳои дар банди 1 ҳамин модда зикршуда заруранд, ба мувофиқа мерасонад, аз ҷумла:

а) мусоидат ба фаъолияти Давлатҳои иштирокчи мутобиқи моддаҳои 60 ва 62 ва бобҳои II-V ҳамин Конвенсия, аз ҷумла бо роҳи ҳавасмандгардонии сафарбар намудани шахмҳои ихтиёри;

б) мусоидат ба мубодилаи иттилоот байни Давлатҳои иштирокчи дар бораи шаклҳои коррупсия ва равандҳои ин соҳа, инчунин оил ба усулҳои самарабахши пешгирии коррупсия, мубориза бар зидди он, баргардонидани даромадҳо аз ҷиноят тавассути ҷоп кардани иттилооти дахлдор, аз ҷумла иттилооти дар ҳамин модда зикргардида:

с) ҳамкори бо созмонҳои байналмилалӣ минтақавӣ ва механизмҳо, инчунин ташкилотҳои ғайриҳукумати;

д) истифодаи дурусти иттилооти дахлдор, ки дигар механизмҳои байналмилалӣ ва минтақавӣ таҳия намудаанд, бо мақсади пешгирии коррупсия ва мубориза бар зидди он, инчунин ҷихати канорагирӣ аз такрори иловагии корҳо;

е) мунтазам баррасӣ намудани масъалаҳо оид ба татбиқи ҳамин Конвенсия аз ҷониби Давлатҳои иштирокчи;

ғ) пешниҳоди тавсияҳои марбут ба тақмили ҳамин Конвенсия ва татбиқи он;

г) баинобатгирии эҳтиёҷоти Давлатҳои иштирокчи ба кумаки техникаи ҷихати иҷрои ҳамин Конвенсия ва пешниҳоди тавсияҳо оид ба ҳама гуна амале, ки барои ин мақсад зарур доништа мешавад.

5. Барои мақсадҳои банди 4 ҳамин модда Конференсияи Давлатҳои иштирокчи оид ба тадбирҳое, ки Давлатҳои иштирокчи дар ҷараёни татбиқи ҳамин Конвенсия андешидаанд ва мушкилоте, ки ба он рӯ ба рӯ шудаанд, дар асоси иттилооти ба онҳо пешниҳодшуда ва тавассути ҷунин механизмҳои иловагии таҳиякунандаи тафсир (хулоса), ки метавонад дар Конференсияи Давлатҳои иштирокчи таъсис дода шавад, маълумоти зарурӣ мегирад.

6. Ҳар як Давлати иштирокчӣ ба Конференсияи Давлатҳои иштирокчӣ дар бораи барномаҳо, нақша ва амалияи худ, инчунин оид ба қонунгузорӣ ва чорабиниҳои маъмурӣ, ки барои татбиқи ҳамин Конвенсия нигаронида шудааст ва онро Конференсияи Давлатҳои иштирокчӣ тақозо менамояд, иттилоот манзур меорад. Конференсияи Давлатҳои иштирокчӣ оид ба усулҳои нисбатан самарабахши гирифтани чунин иттилоот ё дар асоси он қабул намудани қарор дахлдор, аз ҷумла иттилоотеро, ки аз Давлатҳои иштирокчӣ ё созмонҳои байналмилалӣ ваколатдор ба даст овардаанд, масъалаҳоро меомӯзад. Конференсия ҳамчунин маводи пешниҳоднамудай ташкилотҳои дахлдори ғайриҳукуматиро, ки ба таври дахлдор мутобиқи расмиёт аккредитатсия шуда, бо қарори Конференсияи Давлатҳои иштирокчӣ муайян гардидаанд метавонанд мавриди баррасӣ қарор диҳад.

7. Мутобиқи бандҳои 4 ва 6 ҳамин модда Конференсияи Давлатҳои иштирокчӣ агар зарур шуморад, барои мусоидат ба татбиқи самарабахши Конвенсия метавонад ҳама гуна механизм ё мақоми дахлдорро таъсис диҳад.

Моддаи 64. Котибот

1. Муншии умумии Созмони Милали Муттаҳид хизматрасонии дахллори зарурии котиботи Конференсияи Давлатҳои иштирокчӣ Конвенсияро таъмин менамояд.

2. Котибот:

а) ба Конференсияи Давлатҳои иштирокчӣ чихати татбиқи фаъолияти дар моддаи 63 ҳамин Конвенсия зикргардида ёри расонида, инчунин сессияи Конференсияи Давлатҳои иштирокчиро ташкил менамояд ва хизматрасонии заруриро анҷом медиҳад;

б) мутобиқи дархост ба Давлатҳои иштирокчӣ чихати фароҳам овардани иттилооти Конференсияи Давлатҳои иштирокчӣ, чуноне, ки дар бандҳои 5 ва 6 моддаи 63 ҳамин Конвенсия пешбинӣ шудааст, ёри мерасонад; ва

с) бо котиботи дигар созмонҳои байналмилалӣ ва минтақавӣ ҳамроҳсозии заруриро таъмин менамояд.

БОБИ VIII. Муқаррароти хотимаӣ

Моддаи 65. Татбиқи Конвенсия

1. Ҳар як Давлати иштирокчӣ мутобиқи принципҳои асосии конунгузорин дохилии худ барои таъмини иҷрои ӯҳдадорихои худ мутобиқи ҳамин Конвенсия чораҳои зарурӣ, аз ҷумла чораҳои конунгузорӣ ва маъмурий меандешад.

2. Ҳар як Давлати иштирокчӣ метавонад нисбат ба чораҳое, ки ҳамин Конвенсия барои пешгирии коррупсия ва мубориза бар зидди он пешбинӣ намудааст, дигар чораҳои нисбатан қотеъона ё саҳттарро пешбинӣ намояд.

Моддаи 66. Танзими баҳсҳо

1. Давлатҳои иштирокчӣ қўшиш мекунанд баҳсҳоро вобаста ба тавзеҳ ё татбиқи ҳамин Конвенсия бо роҳи гуфтушунид танзим намоянд.

2. Ҳама гуна баҳсҳо байни ду Давлати иштирокчӣ ё бештар аз он вобаста ба тавзеҳ ё татбиқи ҳамин Конвенсия, ки наметавонад дар чараёни мӯҳлати оқилона бо роҳи гуфтушунид танзим гардад, бо дархости яке аз Давлатҳои иштирокчӣ ба муҳокимаи суди ҳакамӣ (арбитражӣ) пешниҳод карда мешавад. Агар дар чараёни 6 моҳ аз рӯзи муроҷиат ба суди ҳакамӣ (арбитраж) ҳамин Давлатҳои иштирокчӣ дар бораи ташкили он ба мувофиқа нарасанд, ҳар яке аз Давлатҳои иштирокчӣ метавонад баҳсро бо ариза мутобиқи Мақоми суд ба Суди байналмилалӣ ирсол намояд.

3. Ҳар як Давлати иштирокчӣ ҳангоми имзо, тасдиқ ва ё қабули ҳамин Конвенсия ё ҳароҳшавӣ ба он бояд изҳор намояд, ки ӯ худро ба муқаррароти банди 2 ҳамин модда вобаста намешуморад. Дигар Давлатҳои иштирокчӣ ба муқаррароти банди 2 ҳамин модда нисбат ба ҳама гуна Давлатҳои иштирокчӣ, ки чунин қайдҳо шартро изҳор намудаанд, вобаста намебошанд.

4. Давлати иштирокчӣ, ки мутобиқи банди 3. Ҳамин модда чуниин қайдҳо шартро изҳор намудааст, метавонад ҳар вақт ип қайдҳо шартро тавассути ирсоли огоҳинома ба Муншии умумии Созмони Милали Муттаҳид аз байн бардорад.

Моддаи 67. Ба имзо расонидан, ба тасвиб расонидан, қабул, тасдиқ ва ҳароҳшавӣ ба Конвенсия

1. Ҳамин Конвенсия барои имзо барои ҳамаи давлатҳо аз 9 то 11 декабри соли 2003 дар Мерид, Мексика ва минбаъд Муассисаҳои марказии Созмони Милали Муттаҳид дар Нью-Йорк то 9 декабри соли 2005 кушода аст.

2. Ҳамин Конвенсия инчунин ҷихати имзо барои ташкилотҳои минтақавии ҳамгироии иқтисодӣ, агар ҳатто яке аз Давлатҳои иштирокчии чунин ташкилот ҳамин Конвенсияро мутобиқи банди 1 ҳамин модда имзо карда бошад, кушода аст.

3. Ҳамин Конвенсия бояд қабулеё тасдиқ карда шавад. Грамотаи ратификатсионӣ ё ҳуҷҷатҳо дар бораи қабул ё тасдиқ барои ҳифз ба Муншии умумии Созмони Милали Муттаҳид супорида мешаванд. Ташкилоти минтақавии ҳамгироии иқтисодӣ метавонад Грамотаи ратификатсионӣ худ ё дигар ҳуҷҷатро дар хусуси қабул ё тасдиқ барои ҳифз супорад, агар ҳатто яке аз Давлатҳои иштирокчии он ҳамин тавр муносибат карда бошад. Дар ин Грамотаи ратификатсионӣ ё ҳуҷҷат оид ба қабул ё тасдиқ чунин ташкилот дар хусуси доираи ваколати худ нисбат ба масъалаҳое, ки ҳамин Конвенсия танзим менамояд, изҳор меорад. Чунин ташкилот ҳамчунин ба маҳфуздоранда оид ба ҳама гуна тағйироти дахлдор дар соҳаи ваколати худ иттилоъ медиҳад.

4. Ҳамин Конвенсия барои ҳамроҳшавии ҳама гуна давлат ё ҳама гуна ташкилоти минтақавии ҳамгироии иқтисодӣ, ки ҳатто яке аз Давлатҳои иштирокчии он иштирокчии ҳамин Конвенсия мебошад, кушода аст.

Ҳуҷҷатҳо дар бораи ҳамроҳшавӣ барои ҳифз ба Муншии умумии Созмони Милали Муттаҳид супурда мешаванд. Ҳангоми ҳамроҳшавӣ ташкилоти минтақавии ҳамгироии иқтисодӣ дар хусуси доираи ваколати худ нисбат ба масъалаҳое, ки ҳамин Конвенсия танзим менамояд, изҳор мекунад. Чунин ташкилот низ ба маҳфуздоранда оид ба ҳама гуна тағйироти дахлдор дар соҳаи ваколати худ иттилоъ медиҳад.

Моддаи 68. Эътибор пайдо кардани Конвенсия

1. Ҳамин Конвенсия аз рӯзи 90-уми баъди барои ҳифз супурдани тасдиқномаи 30-юм ё ҳуҷҷат дар мавриди қабул, тасдиқ ё ҳамроҳшавӣ эътибор пайдо мекунад. Барои мақсадҳои ҳамин банд ҳама гуна чунин тасдиқнома ё ҳуҷҷате, ки аз ҷониби ташкилоти минтақавии ҳамгироии иқтисодӣ супорида шудааст, ба сифати илова ба тасдиқномаҳо ё ҳуҷҷатҳое, ки Давлатҳои иштирокчии чунин ташкилот барои ҳифз супурдаанд, баррасӣ карда намешаванд.

2. Барои ҳар як давлат ё ташкилоти минтақавии ҳамгироии иқтисодӣ, ки ҳамин Конвенсияро ба тасвиб мерасонад, қабул ё

тасдиқ менамояд ё ба он баъди барои ҳифз супурдани тасдиқномаи 30-юм ё ҳуччат доир ба чунин амал ҳамроҳ шудаанд, ҳамин Конвенсия дар рӯзи 30-юми баъди барои ҳифз супурдани тасдиқнома ё ҳуччати дахлдор аз чониби чунин давлатҳо ё ташкилот ё аз санаи эътибор пайдо кардани ҳамин Конвенсия мутобиқи банди 1 ҳамин Конвенсия, вобаста ба он, ки кадоме аз онҳо баъдтар фаро мерасад, эътибор пайдо мекунад.

Моддаи 69. Ислоҳ

1. Бо гузашти панҷ соли баъди эътибор пайдо кардани ҳамин Конвенсия Давлати иштирокчӣ метавонад ислоҳ пешниҳод намояд ва онро ба Муншии умумии Созмони Милали Муттаҳид манзур дорад, ки он ислоҳи пешниҳодшударо бо мақсади баррасӣ ва қабули қарор ба Давлатҳои иштирокчӣ ва Конференсияи Давлатҳои иштирокчӣ мефиристад. Конференсияи Давлатҳои иштирокчӣ барои ноил шудан ба консенсус нисбати ҳар як ислоҳ кӯшиш мекунад. Агар тамоми кӯшишҳо ҷиҳати ноил шудан ба консенсус бенатиҷа бошанд ва ба мувофиқа нарасанд, ба сифати тадбири ниҳой барои қабули ислоҳ аксарияти аз се ду ҳиссаи овози Давлатҳои иштирокчӣ, ки дар ҷаласан Конференсияи Давлатҳои иштирокчӣ ҳузур дошта, дар овоздихӣ иштирок намудаанд, тақозо мегардад.

2. Оид ба масъалаҳое, ки таҳти ваколати онҳо қарор дорад, ташкилотҳои минтақавии ҳамгироии иқтисодӣ ҳуқуқи овози ҳудро мутобиқи ҳамин модда, бо доштани ҳамон миқдори овозе, ки ба шумораи Давлатҳои иштирокчии онҳо баробаранд ва иштирокчии ҳамин Конвенсия мебошанд, татбиқ менамоянд. Чунин ташкилот ҳуқуқи овози ҳудро татбиқ наменамояд, агар Давлатҳои иштирокчии онҳо ҳуқуқи овози ҳудро истифода баранд ва ё баръакс.

3. Ислоҳе, ки мутобиқи банди 1 ҳамин модда қабул шудааст, бояд аз чониби Давлатҳои иштирокчӣ тасвиб, тасдиқ ё қабул карда шавад.

4. Ислоҳе, ки мутобиқи банди 1 ҳамин модда қабул шудааст, нисбат ба Давлатҳои иштирокчӣ баъди 90 рӯзи ба Муншии умумии Созмони Милали Муттаҳид барои ҳифз супурдани тасдиқнома ё ҳуччат дар хусуси қабул ё тасдиқи чунин ислоҳ эътибор пайдо мекунад.

5. Ҳангоми эътибор пайдо намудани ислоҳ он барои Давлатҳои иштирокчӣ, ки дар хусуси вобастагӣ ба он розигии худро изҳор намудаанд, ҳатмӣ мебошад. Дигар Давлатҳои иштирокчӣ ба муқаррароти ҳамин Конвенсия ва ҳама гуна ислоҳ, ки қаблан тасвиб, қабул ё тасдиқ гардидаанд, вобаста боқӣ мемонанд.

Моддаи 70. Бекор намудан (денонсатсия)

1. Давлати иштирокчӣ метавонад ҳамин Конвенсияро бо роҳи ба Муншии умумии Созмони Милали Муттаҳид ирсол намудани огоҳиномаи хаттӣ бекор кунад. Чунин бекор қардан бо гузашти як соли баъди санаи аз ҷониби Муншии умумии Созмони Милали Муттаҳид гирифтани огоҳинома эътибор пайдо мекунад. 2. Таъкилотҳои минтақавӣ ҳамгироии иқтисодӣ ҳангоме, ки ҳамаи Давлатҳои иштирокчӣ он ҳамин Конвенсияро бекор қардаанд, дигар иштирокчӣ ҳамин Конвенсия буда наметавонад.

Моддаи 71. Маҳфуздоранда ва забонҳо

1. Маҳфуздорандаи ҳамин Конвенсия Муншии умумии Созмони Милали Муттаҳид таъин мегардад.

2. Асли ҳамин Конвенсия, ки матни забони англисӣ, арабӣ, испанӣ, хитойӣ, русӣ ва франсузӣ он ба ҳам баробаранд, барои нигоҳ доштан ба Муншии умумии Созмони Милали Муттаҳид супорида мешавад.

Барои тасдиқи ҳамин намоёндагони ваколатдори дар зер имзогузошта, ки аз тарафи ҳукуматҳои худ ба таври дахлдор ваколатдор шудаанд, ҳамин Конвенсияро имзо намуданд.

1. Гузориши Конференсияи байналмилалӣ оид ба маблағгузорию рушд, Монтеррей, Мексика. 18-22 март соли 2002 (Наشريи Созмони Милали Муттаҳид, дар фӯрӯш № R.02.11.A.77. Боби 1, резолютсияи 1, замима 1.)

2. Гузориши Воҳӯрии умумичаҳонӣ дар сатҳи олий оид ба рушди устувор, Йоханнесбург, Африкаи Ҷанубӣ, 26 август- 4 сентябри соли 2002 (нашри Созмони Милалӣ Муттаҳид, дар фӯрӯш № R.03.11.A.1. ва ислоҳ) Боби 1, резолютсияи 1, замимаи 1.

3. A/58/422 и Add.I

4. См.E/1996/99.

5. Official Journal of the European Communities, C195,25 June 1997.

6. См. Corruption and integrity Improvement Initiatives in Developing Countries (United Nations publication. Sales No. E.98.III.B.18)
7. Council of Europe, European Treaty Series, No. 173.
8. Ibid., No. 174.
9. Резолюция 55/25 Ассамблеи генералї зимиаи 1.